

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

YURTDIŞI YATIRIMLAR İSPANYA PROFİLİ NİSAN 2025

A. İSPANYA’NIN İŞ ORTAMI

1. İş Ortamı

a. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

IMD Dünya Rekabet Gücü Sıralaması, ekonomik performans, hükümet verimliliği, altyapı ve iş verimliliği gibi çeşitli faktörlere dayanarak ülkelerin rekabet gücünü değerlendiren yıllık bir rapordur. IMD Dünya Rekabet Merkezi tarafından 1989 yılından bu yana yayımlanan raporda, 60'tan fazla ülke sıralanmaktadır ve küresel eğilimlere ilişkin öngörü ve analizler sunulur. Farklı ulusların rekabet ortamını anlamak isteyen işletmeler, politika yapıcılar ve akademisyenler için değerli bir kaynak olarak kabul edilmektedir.

2024 yılına ait son verilere göre İspanya, 67 ülke arasında 40'ıncı sıraya gerileyerek 2013 yılından bu yana en kötü konumunu kaydetmiştir. 2023 yılındaki 36. sıradan bu düşüş, analiz edilen dört ana faktörden ikisindeki düşük puanlara bağlanmaktadır: hükümet verimliliği ve iş verimliliği. Özellikle iş verimliliği kategorisinde, nitelikli profesyonellere erişim kolaylığı ile işgücü maliyetlerini ölçen "üretkenlik ve verimlilik" ile "işgücü piyasası" göstergelerindeki beş puanlık azalış nedeniyle İspanya'nın rekabet gücünde düşüş yaşanmıştır.

Hükümet verimliliği kategorisinde İspanya, kamu maliyesi, mali politika, kurumsal çerçeve, iş mevzuatı ve toplumsal çerçeve de dahil olmak üzere tüm alt faktörlerde düşüşler nedeniyle yedi sıra kaybederek 58. sıraya gerilemiştir. Ancak İspanya, altyapıdaki (27.) konumunu korumuş ve "uluslararası ticaret" ve enflasyon ve yaşam maliyetleriyle bağlantılı olan "fiyatlar"daki daha iyi sonuçlar sayesinde ekonomik performans sıralamasında beş sıra kazanarak 27. sıraya yükselmiştir.

Raporda, vergi baskısını azaltma, işletmeler için istikrarlı bir düzenleyici çerçeve oluşturma, üretim sistemini güçlendirmek için Avrupa fonlarına verimli bir şekilde yatırım yapma ve daha dayanıklı bir ekonomiyi teşvik etme ihtiyacı da dahil olmak üzere İspanyol ekonomisinin karşılaştığı bazı temel zorluklar üzerinde durulmaktadır. Buna ilaveten, paydaşlar arasındaki koordinasyonu geliştirmek ve bilgi transferini teşvik etmek için işletmelerin -özellikle de küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'ler)- dijitalleşmesinin teşvik edilmesinin ve araştırma ve geliştirmeye (Ar-Ge) yatırımın arttırılmasının önemi vurgulanmaktadır.

Heritage Foundation tarafından her yıl yayımlanan **Ekonomik Özgürlük Endeksi**, ekonomik özgürlük konusunda küresel bir çalışma yürütmektedir. Çalışma, ülkeleri mülkiyet hakları, hükümet harcamaları, ticaret özgürlüğü ve düzenleyici verimlilik dahil olmak üzere 12 adet gösterge kullanarak değerlendirmektedir. Endeks her ülkeye 0 ile 100 arasında bir puan verir; daha yüksek puanlar daha fazla ekonomik özgürlüğe işaret etmektedir. Daha sonra ülkeler, ekonomik açıdan en fazla özgür ülkeler en üstte olacak şekilde, puanlarına göre sıralanmaktadır.

2024 yılına ait endekste İspanya, bir önceki yıla göre 1,7 puanlık düşüşle 63,3'lük ekonomik özgürlük puanıyla 55'inci sırada yer almıştır. İspanya, mülkiyet hakları (100 üzerinden 87,2),

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

ticaret özgürlüğü (84,2) ve yatırım özgürlüğü (80) gibi parametrelerde ortalamanın üzerinde performans sergilemiştir. Ancak, hükümet harcamaları (26), vergi yükü (57) ve emek özgürlüğü (63,6) dahil olmak üzere diğer alanlarda iyileştirmeler yapılabilir.

Kearney Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) Güven Endeksi, ülkeleri gelecek üç yıl boyunca DYY için çekiciliklerine göre sıralayan, küresel iş yöneticilerinin katıldığı yıllık bir ankettir. Kearney Endeksi, DYY akışlarının geriye dönük analizlerinden farklı olarak, ekonomik performans, teknolojik yenilik, iş yapma kolaylığı, şeffaflık, altyapı kalitesi, işgücü becerileri ve doğal kaynaklar gibi temel faktörlere ilişkin yatırımcı duyarlılığını ve beklentilerini yakalayarak ileriye dönük bir bakış açısı sunmaktadır.

2025 yılına ait endekste İspanya iki sıra gerileyerek DYY açısından dünyanın en cazip ülkeleri arasında 11. sırada yer almıştır. Bu düşüş İspanya'yı Japonya, Almanya, Çin, Fransa ve İtalya gibi büyük ekonomilerin yanı sıra Birleşik Arap Emirlikleri ve Avusturya'nın gerisine yerleştirmektedir. İspanya'nın sıralamasını etkileyen başlıca faktör, yatırımcıların şeffaflık konusundaki endişeleri ve yolsuzluk algısı olmuştur; bu algı da toplam olumsuz algının %18'ini oluşturmuştur. Buna karşılık, İspanya'nın en güçlü özelliği, katılımcıların %32'si tarafından yatırımın temel nedeni olarak gösterilen ekonomik performansı olmaya devam etmektedir. Teknolojik yenilik (%29), altyapı kalitesi (%26), iş yapma kolaylığı (%25), işgücü becerileri (%24) ve doğal kaynaklar (%20) gibi diğer faktörler ise orta düzeyde puanlar almıştır.

Sıralamadaki düşüşe rağmen İspanya önemli miktarda DYY çekmeye devam etmektedir. Raporda yatırımcıların yatırım istikametlerini seçerken ekonomik istikrar ve performansa giderek daha fazla öncelik verdiği, küresel belirsizlik ortamında daha güvenli ortamlar aradığı belirtilmektedir. Bu eğilim, mütevazı GSYİH büyümesine rağmen istikrarlı ve dayanıklı olarak algılanan İspanya ve diğer Avrupa pazarlarına fayda sağlamaktadır. Rapor ayrıca, özellikle teknoloji ve sürdürülebilirlik alanında artan jeopolitik riskler, potansiyel tedarik zinciri kesintileri ve Avrupa Birliği içindeki düzenleyici karmaşıklık gibi daha geniş yatırımcı endişeleri üzerinde durmaktadır.

Genel olarak Kearney Endeksi, hem İspanya'nın bir yatırım hedefi olarak -ekonomik temellerinden ve altyapısından kaynaklanan- kalıcı çekiciliğini, hem de küresel DYY ortamında rekabet gücünü korumak ve geliştirmek için şeffaflık ve düzenleme verimliliğiyle ilgili zorlukları ele alma ihtiyacının altını çizmektedir.

Son olarak, **Yabancı Yatırımcıların Bakış Açısıyla İspanya'daki İş İklimi Barometresi**, ICEX İspanya, Multinacionales con España ve IESE Business School tarafından hazırlanan bir rapordur. İspanya'nın ekonomik durumu hakkında genel bir bakış sağlar ve ülkenin yabancı yatırımcılar için cazibesini değerlendirir. Raporda, İspanya'ya gelen DYY akışları ve ülkede faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketlerin istihdam rakamlarına ilişkin veriler yer alır. Barometrenin 17. sayısı 2025 yılı Şubat ayında yayımlanmış olup, yabancı yatırımcılarla yapılan anket ve görüşmelerin yanı sıra ikincil veri kaynaklarına dayanmaktadır. Düzenleyici ortam, işgücü piyasası koşulları ve vasıflı işçilerin mevcudiyeti gibi yabancı yatırımcılar için önemli olan temel faktörleri analiz etmektedir. Rapor ayrıca, politika yapıcılara ve iş dünyası liderlerine İspanya'nın yabancı yatırım destinasyonu olarak çekiciliğinin nasıl artırılabilirliği konusunda tavsiyeler sunmaktadır.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2025 yılı Barometresi'nin bulgularına göre İspanya'da faaliyet gösteren yabancı şirketler yatırım, gelir, istihdam ve ihracat hacimlerine ilişkin olumlu öngörülere sahiptir. Özellikle, ankete katılan şirketlerin %89'u, zorlu uluslararası bağlama rağmen bu yıl İspanya'daki yatırımlarını sürdürmeyi veya artırmayı öngörmektedir. Yatırımlarını artırmayı bekleyen şirketlerin yüzdesi ise %36'ya ulaşmıştır. Benzer şekilde, şirketlerin %87'si, bir önceki yıldaki %78'e kıyasla, 2025 yılında gelirlerini korumayı veya artırmayı beklemektedir.

Yabancı şirketler de güçlü bir ihracat potansiyeli sergilemektedir; bu şirketlerin %74'ü İspanya'dan üçüncü pazarlara ihracat yapmaktadır. Yine bu şirketlerin %92'si 2025 yılında ihracatlarının artmasını veya sabit kalmasını beklemektedir. İstihdam tahminleri de aynı derecede iyimserdir; yabancı firmaların %92'si iş gücünü korumayı veya artırmayı beklemektedir; bu oran da 2024 yılına kıyasla yedi puanlık bir iyileşme anlamına gelmektedir.

Güçlü Yönler ve İyileştirilecek Alanlar

Yabancı yatırımcılar İspanya'nın iş ortamını olumlu değerlendirmeye devam ederken, altyapı (havaalanları, yollar, telekomünikasyon, limanlar ve hızlı tren) en yüksek puanları almaktadır. Diğer yüksek puan alan alanlar arasında pazar büyüklüğü ve beşerî sermaye, özellikle de vasıflı işgücünün mevcudiyeti ve öğrenme kapasitesi yer almaktadır. İspanya'ya yatırım yapmanın temel nedenleri arasında coğrafi konumu, yerel pazarın büyüklüğü ve diğer pazarlara erişim sıralanmaktadır.

Ancak rapor ayrıca bürokratik yüklerin azaltılması da dahil olmak üzere vergilendirme, finansman ve düzenleyici ortam gibi iyileştirilmesi gereken alanları da vurgulamaktadır. Buna ilaveten, maliyetler -özellikle elektrik maliyetleri- endişe kaynağı olmaya devam ederken, önceki barometreye kıyasla iyileşme göstermiştir.

Özetle, bu raporlar hem rekabet avantajlarını hem de ele alınması gereken zorlukları vurgulayarak İspanya'nın iş ortamına ilişkin kapsamlı bir görünüm sunmaktadır. Bu bilgiler özellikle bilinçli kararlar almak ve İspanya'daki potansiyel ortaklar ve müşterilerle başarılı bir şekilde iletişim kurmak isteyen Türk girişimciler ve yatırımcılar için değerlidir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

Yabancı bir yatırımcının İspanya'da yatırımını gerçekleştirebileceği en yaygın alternatifler aşağıda yer almaktadır:

- 1) Kendi tüzel kişiliği ile bir İspanyol şirketi kurmak: İspanyol Kanunu İspanya'da yatırım yapacak yabancı şirketlerin veya şahısların kullanabileceği çok sayıda vasıta sunmaktadır. Bunun ülkedeki en yaygın şekli ise limited şirketlerdir. (S.L.)
- 2) Direkt olarak kendi başına çalışan bir şirket sahibi tarafından yürütülecek faaliyet: İspanyol Mevzuatı kendi başına çalışan şirket sahibi tarafından yürütülebilecek faaliyetler arasında iki türü öngörmektedir: Sınırlı sorumluluğa sahip girişimci (Emprendedor de responsabilidad limitada) ya da kendi başına çalışan/özel girişimci (Empresario Individual)
- 3) Bir şube açmak: Şube, ana firmadan bağımsız olarak kendi hukuki statüsünü haiz değildir. Ancak, bu tarz bir kuruluş ana firmanın faaliyetlerini gerçekleştirmek için daimi bir temsil ve işletme bağımsızlığı lisansı gerektirmektedir.
- 4) Bir temsilcilik ofisi açmak: İspanya'da bu şekilde yerleşmek yalnızca ana firmanın yurt dışındaki faaliyetlerinin yanında İspanya'da bir tek yan ya da ikincil faaliyetlerde bulunma niyeti olan yabancı şirketler için geçerlidir.
- 5) Diğer seçenekler: İşletmeler arası iş birliği (Geçici İş Dernekleri ("Union Temporal de Empresas"), Ekonomik Çıkar Gruplaşmaları ("Agrupaciones de Interes Economico"), Sessiz Katılım Sözleşmesi ("Cuentas en Participación"), vb.) mevcut bir ortaklığın veya limited şirketin ya da işletmenin hisselerinin iktisabı.

Şirket kurmak

Limited Şirket

Limited Şirket ("Sociedades de Responsabilidad Limitada" veya "Sociedad Limitada") kendi sorumluluklarını ortaklarca oluşturulmuş sermaye ile sınırlayan ve bunu yaparken işletmelerinin borçlarını kendi kişisel kazançları ile karşılamaktan kaçınan, küçük ve bağımsız çalışan girişimciler tarafından geniş kapsamda kullanılan en yaygın ticari firma türüdür.

Ulusal İstatistik Enstitüsü (INE) tarafından Merkezi Ticaret Sicili'nde 2024 yılı Aralık ayında yayınlanan son rakamlara ve 1 Ocak 2024 tarihi itibarıyla toplanan verilere göre İspanya'da toplam 3.255.276 adet işletme bulunmaktadır. Bu işletmelerin 1.093.566 adedi limited şirket olup toplamın %33,6'sını oluşturmaktadır. Diğer bir ifadeyle, limited şirketler, toplamın %56,5'ini oluşturan şahıs şirketlerinden sonra ikinci büyük işletme grubunu oluşturmaktadır.

Benzer şekilde, İspanya'da kurulmuş olan Türk şirketlerinin çoğunluğu limited şirket kurmayı tercih etmektedir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Kanuni şartlarına göre faal şirketler (2023)

Türü	Sayısı	Yüzdesi
Gerçek kişiler/Bağımsız çalışan - Serbest meslek erbabı ("Personas físicas")	1.838.474	% 56,5
Limited şirketler - Sınırlı sorumlu şirketler ("Sociedades de responsabilidad limitada")	1.093.566	% 33,6
Ortaklıklar - Kuruluşlar ve diğer türleri ("Asociaciones y otros tipos")	138.229	% 4,2
Varlık/Kazanç Topluluğu ("Comunidades de Bienes")	108.994	% 3,3
A.Ş. ler ("Sociedades anonimas")	48.109	% 1,5
Kooperatif şirket ("Sociedades cooperativas")	19.114	% 0,6
Özerk yapılar ve diğerleri ("Organismos autónomos")	8.652	% 0,3
Kolektif ortaklıklar/Kuruluşlar ("Sociedades colectivas")	79	% 0,0
Şirket ortaklıkları ("Sociedades comanditarias")	59	%0,0
Toplam	3.255.276	% 100,0

Kaynak: Ulusal İstatistik Ofisi

Limited Şirketlerin Başlıca Özellikleri:

- *Ortak sayısı:* Şirketin tek bir ortaktan meydana gelmesi durumunda, tek bir mal sahipliği oluşturulur. Bunlar gerçek kişi ya da tüzel kişi olabilir. Ortak sayısında bir sınırlama bulunmamaktadır.
- *Ortakların sorumlulukları:* Birbirleriyle ortaklaşa ve münferiden, ayrıca ortaklarca oluşturulan sermaye ile kısıtlı; ki böylelikle ortakların borçları kendi kişisel kazançlarından karşılama imkanı mevcut değildir.
- *Ortaklık türleri:* Çalışan ortaklar ve/veya sermaye ortakları. ("socios trabajadores y/o socios capitalistas")
- *Şirketin unvanı:* Söz konusu ticari sistem kayıtlarından sorumlu merkez ofisine danışılarak belirlenmesi gereken ve daha evvel kimsenin patentini almamış olduğu bir unvan olmalıdır. Bu unvanı "Sociedad de Responsabilidad Limitada" veya "S.R.L." ya da "Sociedad Limitada" veya da kısaltması "S.L." ifadesi takip etmelidir.
- *Asgari sermaye:* 28 Eylül 2022 tarihli ve 18/2022 sayılı Şirketlerin Kurulması ve Büyümesine İlişkin Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından, asgari sermaye 1 avro (daha önce 3.000 avro idi) olarak belirlenmiştir. Amaç, işletmelerin kurulmasını teşvik etmek için kuruluş maliyetlerini azaltmak ve kurucu hissedarların ihtiyaç ve tercihlerine göre taahhüt edilmesi gereken sermaye miktarına karar vermelerini sağlamaktır. Bununla birlikte, alacaklıların çıkarlarını korumak için, sermayesi 3.000 avro'nun altında olan şirketlerin (i) yasal yedek akçe ve sermaye tutarı 3.000 avro'ya ulaşana kadar toplam kârın en az %20'sine eşit bir miktarda yasal yedek akçe ayırmaları ve (ii) tasfiye durumunda şirketin öz kaynaklarının kurumsal yükümlülüklerini yerine getirmek için yetersiz olması halinde hissedarların şirketle birlikte 3.000 avro ile taahhüt edilen sermaye arasındaki farka kadar müteselsilen sorumlu kılınması gerekmektedir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- *Sermayenin bölünmesi:* Payların ("participaciones sociales" olarak bilinir) devredilmesinde belli başlı hukuki kısıtlamalar vardır ve diğer ortaklar üçüncü şahıslar üzerinde her zaman tercih hakkını haizdir.
- *Tescil edilmiş şirket merkezi:* Şirketin bulunduğu yerin adresinin iş yeri olması ve konumun İspanya'da bulunması gerekmektedir. Şirket merkezinde aynı belediye bünyesinde yapılacak bir değişikliği şirket yöneticisi onaylayabilir ancak belediye değişikliği için Ortaklar Kurulu'nun desteği gereklidir.
- *Şirketin amacı/Kurumsal amaç:* Bu amaç şirketin hizmete sunduğu faaliyet ya da faaliyetleri ifade etmektedir. Çoğunlukla artan faaliyetlerin olması durumunda birtakım idari masrafları önlemek amacıyla önceden planlanmış olan ve diğer olası faaliyetler ile birlikte faaliyetleri gösteren, nispeten geniş kapsamlı bir liste hazırlanır.
- *İdari ve yönetsel yapı:* Kanunlarda yer alan alternatiflerden birinin seçilmesi gerekmektedir: Tek yönetici (Tek kişi), Dayanışma yöneticileri/müdürleri (Bu yöneticiler kendi başına hareket edebilmekle birlikte, aldıkları kararlar herkesi bağlamaktadır) ("administradores solidarios"), Ortak yönetici (Bu yöneticiler birlikte hareket etmek durumundadır. Bu da temsil gücünün kısıtlandığına ve hafifletildiğine işaret etmektedir.) ("administradores mancomunados") veya Yönetim Kurulu (üç ya da daha fazla yönetici).
- *Ortakların Genel Kurul Toplantısı* ("Junta General de Socios"): Şirketle ilgili konuların ele alındığı, karar alma anlamında en yüksek konumdaki organdır. Bu organ yılın ilk altı ayı içerisinde yöneticiler tarafından toplanır. Kurul toplantısında şirketin sevk ve idaresi, şirketin yıllık hesaplarının onaylanması ve net gelirin (kar) bölüşülmesi gibi hususlar ele alınır.
- *Vergi mükellefiyeti:* Limited şirketler, başta Şirketler Vergisi ("Impuesto de Sociedades") ve KDV ("Impuesto sobre el Valor Añadido") olmak üzere çeşitli vergileri ödemekle yükümlüdür.
- *Mevzuat:* Limited şirketlerin işleyişini düzenleyen temel mevzuat, Sermaye Şirketleri Kanunu'nun revize edilmiş metnini ve sonraki değişiklikleri onaylayan 2 Temmuz 2010 tarihli ve 1/2010 sayılı Kraliyet Yasama Kararnamesi'dir.

Bir limited şirketin temel avantajları:

- Alacaklılara karşı yükümlülük şirketin sermayesiyle ve kazancıyla sınırlıdır.
- Hem oluşum aşamasında hem de işletme anlamında diğer tür şirketlerden (örn. ortaklıklar) daha basit bir yönetim ile bürokratik prosedürler açısından nispeten daha basit/sade olma
- Ödendikten sonra yatırımları finanse etmede ya da nakit gereksinimi için kullanabilecek, en az düzeyde gereken düşük sermaye.
- Parasal katkıda bulunma veya para dışında varlık olarak katkı sağlama imkanı. Ayrıca, ortaklıklarda olduğundan farklı olarak, bağımsız bir uzmanın aracılığı para dışında varlık

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

olarak sağlanan katkıların hesaplanması için gerekli değildir. Sermaye artışlarını yürütmek için dışarıdan uzmanlara veya denetçilere de ihtiyaç duyulmamaktadır.

- Ortakların sayısı olması mümkün olan en az sayıdadır (bir).
- Düşük şirket maliyetleri
- Üçüncü şahısların şirkete girişini denetleme (hisselerin devrine ilişkin kurallar)

Bir limited şirketin temel dezavantajları:

- Hisseler ("Participaciones sociales") çok kolay devredilemez. Hisselerin satışı şirket mevzuatına ve kanuna göre düzenlenir ve de satışta öncelik diğer ortaklara verilmektedir. Bundan dolayı, eğer fikir daha geniş sayıda yatırımcıyı cezbetmekse, satış en iyi seçenek değildir.
- Eğer sermaye kanun uyarınca belirlenmiş en az miktardaysa, bir finansman (ödünç para/kredi) talebinde bulunulduğunda mali kuruluşlar ortakların kişisel teminatını isteyebilmektedir.
- Limited şirketlerin tahvil ihraç etme ("Obligaciones") yetkisi bulunmamaktadır. Bu şirketler Menkul Kıymeler Borsası'na da kaydolamazlar. Bundan dolayı, finansman imkanlarının çeşitliliği ortaklıklardakine kıyasla daha kısıtlıdır.

Anonim Şirketler

Anonim Şirketler ("Sociedades Anonimas" veya "S.A.") geçmişte şirket türleri arasında en yaygın tür olmuştur. Fakat git gide daha az popüler hale gelmiştir. Bunun ana sebebi limited şirketlerin daha az sermaye gerektirmesidir. Şirket kurmak için bu yasal yapıyı tercih eden şirketlerin sayısı halihazırda çok yüksek değildir (%1,5 oranında). Anonim Şirketler daha çok İspanya'daki büyük şirketler için tercih edilen yapıdır. İspanya'daki kimi Türk şirketleri de bu yasal yapıda karar kılmışlardır.

Anonim Şirketlerin Temel Özellikleri:

- *Hissedarların sayısı:* En az bir, herhangi bir en yüksek sınır bulunmamaktadır.
- *Hissedarların sorumlulukları:* Ödenmiş sermaye ile sınırlıdır.
- *Şirket unvanı:* Bu unvan, ticari sistem kayıtlarından sorumlu merkez ofisine danışılarak belirlenmesi gereken ve daha evvel kimsenin patentini almamış olduğu bir unvan olmalıdır. Bu unvanı "Sociedad Anonima" veya da kısaltması "S.A." ifadesi takip etmelidir.
- *Asgari sermaye:* Bir anonim şirket kurmak için gereken en az sermaye 60.000 avro'dur. Sermaye birikimi tamamıyla taahhüt edilmiş olmalı ve hisselerin başa baş

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

değerinin en az %25'i ödenmiş olmalıdır. Sermaye, parasal katkıdan da oluşabilir veya şirketin kazancı/varlığı türünde ("en especie") de olabilir.

- *Sermayenin bölünmesi:* Limited şirketin mevzuatı farklı kurallar öngörmüyorsa, temelde hisselerin devri mümkündür.
- *İdari ve yönetsel yapı:* Hissedarların oluşturduğu Genel Kurul (şirketin genel karar organı) ile Yönetim Kurulu (şirketin günlük olarak idaresinden ve üçüncü şahıslara karşı temsilinden sorumlu yürütme organı) başlıca organlardır.
- *Vergi mükellefiyeti:* Anonim şirketler, başta Şirketler Vergisi ("Impuesto de Sociedades") ve KDV ("Impuesto sobre el Valor Añadido") olmak üzere çeşitli vergileri ödemekle yükümlüdür.
- *Mevzuat:* Anonim şirketlerin işleyişini düzenleyen temel mevzuat, Sermaye Şirketleri Kanunu'nun revize edilmiş metnini ve sonraki değişiklikleri onaylayan 2 Temmuz 2010 tarihli ve 1/2010 sayılı Kraliyet Yasama Kararnamesi'dir.

Tek Ortaklı (Tek Hissedarlı) Şirketler

Hem anonim şirketler hem de limited şirketler ile ilgili mevzuata göre, her iki şirket şekli de tek ortaklı olarak kurulabilir veya sonradan tek ortaklı şirket olabilir. ("Sociedad Anonima Unipersonal" - S.A.U. veya "Sociedad Limitada Unipersonal - S.L.U.")

Bu tür şirketler özel raporlama ve kayıt gerektiren belirli bir yönetim şekline tabidir. Örnek olarak, bir şirketin tek bir sahibi olduğu hususu ilgili ticaret siciline kaydedilmelidir ve şirketin bütün yazışmalarında ve ticari belgelerinde bu husus tasdikli olmalıdır.

Bir İspanyol Limited Şirketi veya A.Ş.'nin Kurulması için Atılacak Adımlar

- 1) Önerilen şirket adı için uygunluk sertifikası almak ("Certificación negativa de denominación social"). Bu başvuru Ticaret Sicil Merkezi'ne yapılmaktadır.
- 2) Geçici Vergi Kimlik Numarası Başvurusu (N.I.F.-Número de Identificación Fiscal) ("Solicitud de N.I.F. provisional") (Konuyla ilgili daha detaylı bilgi raporun sonraki sayfalarında yer almaktadır.)
- 3) Sermaye birikiminin ödenmesi için işletme adına bir banka hesabı açılması.
- 4) İntifa hakkı sahibinin beyanlarını içeren belge ("Acta de manifestaciones de titularidad real"). Kurucu hissedarlar, Kara Para Aklamanın ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin 28 Nisan 2010 tarihli ve 10/2010 sayılı Kanun uyarınca intifa hakkı sahibinin beyanlarını içeren bir belgeyi imzalamalıdır.
Bu kanun, bir şirketin kurucularının, "intifa hakkı sahibi" yani kişi(ler) aracılığıyla bir beyan sunmasını gerektirir:
 - Adına iş ilişkisi kurulması veya işlemlerde yer alınması amaçlanan kişi.
 - Bir tüzel kişiliğin sermayesinin veya oy haklarının %25'inden fazlasına doğrudan veya dolaylı olarak sahip olan veya kontrol eden veya bir tüzel kişiliğin yönetimi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak kontrol uygulayan kişi

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

5) Noterde önce amme senedinin icrası yapılmalıdır. (“*Otorgamiento de escritura ante notario*”) Söz konusu amme senedi, Ticaret Sicil Merkezi tarafından açık isim arama sertifikası verildikten sonraki üç ay içerisinde icra edilmelidir.

Kurucu hissedarlar noter huzurunda aşağıdakileri içeren bir kamu senedini imzalamalıdır:

- a) Kurucu ortakların kimliğini gösteren belge. Kuruluş işleminde hissedarlardan herhangi biri temsil ediliyorsa, hissedarı temsil eden noter tasdikli vekaletnamenin notere ibraz edilmesi gerekmektedir. Vekaletname yurt dışında veriliyorsa usulüne uygun olarak tasdik edilmesi gerekir.
- b) İntifa hakkı sahibinin beyanları (4. maddeye bakınız).
- c) Katkılara ilişkin kanıtlar ve katkıların nakden mi yoksa ayni olarak mı (varsa) yapılacağına ilişkin banka belgeleri ve hissedarlar tarafından taahhüt edilen sermaye stokunun ayrıntıları
- d) Ticaret Sicili tarafından verilen açık isim arama sertifikası (1. maddeye bakınız).
- e) Şirket tüzüğü.
- f) Şirketin limited şirket olması halinde, tüzüğün farklı alternatifler öngörmesi durumunda kuruluş senedinde yönetim organının başlangıç şeklinin belirtilmesi gerekir.
- g) Şirket yöneticilerinin belirlenmesi ve kabulü.
- h) Yabancı yatırımın sonradan Ekonomi, Ticaret ve İşletme Bakanlığı Yabancı Yatırım Siciline beyan edilmesi. Özellikle vergi cenneti olarak kabul edilen ülke veya bölgelerden gelen yabancı yatırımlarla sınırlı olan bazı durumlarda, önceden beyanda bulunulması gerekir.
- i) Ulusal Ekonomik Faaliyet Sınıflandırmasına (CNAE) uygun olarak faaliyeti açıklayan ekonomik faaliyet kodunun belirlenmesi.
- j) Şirketin anonim şirket olması halinde, kuruluş senedinde, halihazırda ödenmiş olan ve sadece tescile kadar öngörülen kuruluş giderlerinin toplam tutarının en azından yaklaşık olarak belirtilmesi gerekir.

6) Kayıtlı ofisin Ticaret Siciline tescili için başvuru (“*Solicitud de inscripción en el Registro Mercantil del domicilio Social*”) Kuruluş belgesi (i) noter tarafından telematik olarak; veya (ii) ilgili tarafça şahsen sunulur.

7- Sabit Vergi Kimlik Numarasının Alınması (“*Obtención N.I.F. definitivo*”) (Konuyla ilgili daha detaylı bilgi raporun sonraki sayfalarında yer almaktadır.)

8- Vergi ve istihdam ile ilgili prosedürlerin yerine getirilmesi (“*Trámites censales a efectos fiscales y laborales*”)

8.1) Vergi İşlemleri:

- Ticari Faaliyetler Vergisi (IAE) kaydı: Yerel bir vergidir. Faaliyete geçmeden 10 gün önce ticari faaliyetin yürütüleceği şehirdeki Vergi Ofisi’ne gidilerek ilgili evrak teslim edilir.
- Katma Değer Vergisi (IVA) kaydı: Şirket faaliyete geçmeden önce, O36 numaralı form, Yabancı Kimlik Kartı Numarası (NIE) veya İşveren Kimlik Numarası ile şirketin yerleşik olduğu şehirdeki Vergi Ofisi’ne kayıt yaptırılır.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

8.2) Sosyal Güvenlik İşlemleri

- İşverenin sosyal güvenlik kaydı ve mesleki kaza sigortası kaydı: Şirket faaliyete geçmeden önce ilgili özerk yönetime ait Sosyal Sigorta Ofisi'ne başvuruda bulunulur.
- İşe başlayan personele ait bildirim: Tüm personel sosyal güvenlik sistemine dahil edilerek ilgili sosyal güvenlik ofisine bildirilmek zorundadır.

8.3) Belediye Meclisi ile İlgili İşlemler

- İşyeri Açılış Belgesi: İşyeri faaliyete geçmeden önce, ilgili form doldurularak kimlik ve vergi kartı fotokopisi, ticari faaliyet vergisi kaydı fotokopisi, tesis planları, inşaat izni, harç ödendi belgesi ile işyerinin yerleşik olduğu belediyeye ait Belediye Meclisi İmar İşleri Birimi'ne başvuruda bulunulur.

8.4) Çalışma ve sosyal güvenlik ile ilgili diğer işlemler:

- İşyeri açılış bildirimi: Yeni işyeri açılış veya işyerindeki köklü değişiklikler açılış veya tadilatı müteakip 30 gün içerisinde ticari faaliyetin yürütüleceği şehirdeki Özerk Bölgenin ilgili ofisine bildirilir. Bu bildiriye mesleki risk önleme planı da eklenmelidir.
- Çalışan kayıt defteri ve iş teftiş ziyaretleri defterlerinin alınması ve yasallaştırılması: Tüm işverenlerin, iş müfettişlerinin gerekli kayıtları yapması ve çalışan kayıt defterini düzenli ve güncel tutabilmesi için bir ziyaret defteri bulundurmaları gerekmektedir. Çalışanı olan işletmelerde, çalışanlar çalışmaya başladıklarında bu defterlere kayıtları yapılmalıdır.

Son Notlar:

- Yukarıda açıklanan prosedürlerin birçoğu, özellikle noter, Ticaret Sicili ve İspanyol vergi makamlarının dahil olduğu işlemler artık elektronik olarak tamamlanabilmektedir. İspanya'daki idari süreçlerin artan dijitalleşmesi şirket kuruluşunu kolaylaştırmış ve işlem sürelerini azaltmıştır.
- Belediye lisanslarına ve belirli kayıtlara ilişkin gereklilikler, konuma ve belirli ticari faaliyete bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir. Tüm yerel düzenlemelere uygunluğu sağlamak için ilgili yerel makamlara danışılması veya profesyonel tavsiye alınması önerilir.
- Belirli sektörlerdeki veya belirli yetki alanlarından (vergi cennetleri gibi) gelen yabancı yatırımlar, ilave raporlama yükümlülüklerine veya önceden izne tabi olabilmektedir. Her duruma göre geçerli gereklilikleri doğrulamak önemlidir.
- Burada sunulan bilgiler, 2025 yılı Nisan ayı itibarıyla genel yasal ve idari çerçeveyi yansıtmaktadır. Düzenleyici gereklilikler değişebileceğinden, şirket kuruluşuna geçmeden önce güncellemelerin kontrol edilmesi veya nitelikli bir danışmana başvurulması önerilir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şirket kuruluşu aşamasındaki masrafları gösteren özet tablo:

Tanım	Ücretler
Noter Onayı	a) Genel bir kural olarak, olağan rejim altında oluşturulan anonim şirketler ve limited şirketler için ücretler, sermaye stoğu esas alınarak değişen miktarlarda/oranlarda alınmaktadır. Resmi miktar ilk 6.010,12 avro için yaklaşık 90 avro tutarındadır. 6.010,12 avro ile 601.012,10 avro arasındaki tutarlara % 0,03 ile % 0,45 arasında oranlar uygulanmaktadır. 6.010.121,10 avro'yu aşan herhangi bir miktar için noter, yürütme tarafının serbestçe kararlaştırdığı miktarı alacaktır. b) Sermayesi 3.100 avro'yu aşan veya tüzüğü Bakanlık tarafından onaylanan formlardan herhangi birine uyarlanmayan telematik olarak kurulan limited şirketler için Adalet Bakanlığı 150 avro'luk bir ücret alacaktır. c) Sermayesi 3.100 avro'yu geçmeyen ve tüzüğü Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan formlardan birine uyarlanan telematik olarak oluşturulan limited şirketler için ücret 60 avro olacaktır.
Şirketin yerel Ticaret Siciline kaydı	a) Genel kural olarak, olağan rejim altında oluşturulan şirketler ve limited şirketler için, ilk 3.005 avro için 6,01 avro tutarında resmi bir miktar vardır, ardından 6.010.121 avro'dan fazla sermaye için % 0,005 ve % 0,10 arasında değişen bir ölçek bulunmaktadır. Toplam ücretin bir üst limiti vardır ve 2.181 avro'yu geçemez. b) Sermayesi 3.100 avro'yu aşan veya tüzüğü Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan formlardan herhangi birine uyarlanmayan telematik olarak oluşturulan limited şirketler için ücret 100 avro olacaktır. c) Sermayesi 3.100 avro'yu geçmeyen ve tüzüğü Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan formlardan herhangi birine uyarlanan telematik olarak oluşturulan

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

	limited şirketler için ücret ise 40 avro olacaktır.
Transfer (Devretme/Nakil) vergisi ve damga vergisi ("Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados")	Yatırım ve istihdam yaratmayı teşvik etmek için vergi, işgücü ve serbestleştirme alanlarındaki faaliyetler hakkında 3 Aralık 2010 tarihli ve 13/2010 sayılı Kraliyet Kararnamesine göre muaf tutulan “kurumsal işlemler” başlığı altında yer alan transfer vergisi.
Açılış / işletme ruhsatının ("Licencia de apertura" / "Licencia de funcionamiento") veya resmi sorumluluk beyannamesinin ("Declaración responsable") belediye yetkilisi tarafından kayıt altına alınması için alınan ücret.	Yalnızca bir kez ödenen ve genellikle nispeten düşük miktardaki belediye vergisidir. Faaliyetin türüne bağlı olarak, önceden idari izin alınması gerektiğinde, söz konusu ücretin ilgili kamu idaresinin hesabına (devlet / bölgesel) ödenmesi gerekecektir.
Diğer giderler	Diğer masraflar (örneğin, hukuk müşavirleri için mesleki ücretler) değişkenlik göstermektedir.

Vergi kimlik numarası (N.I.F.) ve yabancı kimlik numarası (N.I.E)

İspanyol mevzuatına göre halihazırda İspanya’da ekonomik veya profesyonel çıkarı olan ya da vergi ödenmesi gereken ilgili faaliyetlere katılan herhangi bir birey veya tüzel kişiliğin bir vergi kimlik numarasına (tüzel kişiler için) veya bir yabancı kimlik numarasına (bireyler için) sahip olması gerekmektedir.

Yabancı bir yatırımcı İspanya’ya doğrudan yatırım yaptığında veya İspanya’da bulunan bir işletmenin hissedarı veya yöneticisi olduğunda veya İspanya’da yabancı bir işletmenin şubesini ya da daimi işletmesini açtığında N.I.F. veya N.I.E. başvurusu yapılması gerekmektedir.

a) N.I.E., İspanya’da yerleşik şirketlerin hissedarları veya yöneticileri, İspanya’da bulunan şubelerin vergisel veya yasal temsilcileri, daimi yerleşik işletmeler veya limited şirket girişimcileri gerçek kişiler için çıkartılmalıdır:

İspanya’da N.I.E. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: İspanya İçişleri Bakanlığı’na bağlı olan Emniyet Genel Müdürlüğü veya Göç İdareleri veya Polis Komiserlikleri

Yurtdışında N.I.E. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: Yurtdışındaki İspanyol Konsoloslukları aracılığıyla Yabancılar ve Hudutlar Genel Komiserliği

(N.I.E. çıkarmak için talep edilen belgeler: EX15 nolu resmi form bir orijinal ve bir kopya (bu form komiserliklerden ya da internet üzerinden temin edilebilmektedir) Aslı gibidir kaşesi vurulmuş pasaport fotokopisi. Ayrıca söz konusu başvuru bir temsilci aracılığıyla yapılırsa bazı ek belgeler istenecektir.)

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

b) N.I.F., İspanya’da yerleşik şirketlerin hissedarları veya yöneticileri, İspanya’da bulunan daimi işletmeler veya şubelerin sahipleri tüzel kişiler için çıkartılmalıdır.

İspanya’da N.I.F. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: İspanyol Vergi Ajansı veya telematik başvuru

Yurtdışında N.I.F. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: Yurtdışındaki İspanyol Konsoloslukları veya telematik başvuru

Başvurunun ilk adımı için yapılması gerekenler: Firma temsilcisine bir N.I.E. alınması için 030 nolu formun doldurulması, temsilcinin nüfus dairesine kaydı, eğer mümkünse İspanyol Vergi Ajansı’na kaydı; Apostil ve yeminli tercüme ile onaylanmış şirket ikametgahının Ticaret Sicili’ne kaydı, temsilcinin pasaportunun fotokopisi.

Başvurunun ikinci adımı için yapılması gerekenler (Yabancı işletmeye bir N.I.F. ’in verilmesi): Yabancı işletmenin N.I.F. başvurusu için 036 nolu formun doldurulması, şirketin yasal temsilcisine ait İspanyol ulusal kimlik kartı veya N.I.E. ile pasaportu (036 nolu formu imzalayan yasal temsilci olmalıdır), Ticari Sicil’den alınmış orijinal şirket kuruluş belgesi.

c) İspanya’da kurulacak şirkete verilecek geçici veya sürekli N.I.F.

İspanya’da yerleşik şirketler için geçici veya sürekli N.I.F.’e, İspanya’da yerleşik şirketlerin hissedarları veya yöneticileri olacak yabancı gerçek kişiler veya tüzel kişiler için yapılacak başvurudan farklı olarak, doğrudan başvuru sahibi tarafından veya bir temsilci aracılığıyla yapılacak ücretsiz başvuru sadece İspanya’da yapılabilmektedir.

c.1) Geçici N.I.F. (Şirket kurulmadan önce)

- Olağan prosedür -> Devlet Vergi Ajansı (036 Nolu başvuru formu bir N.I.E. ’si veya İspanyol ulusal kimlik kartı olan şirket temsilcisi tarafından imzalanmalıdır. N.I.E. ’nin veya İspanyol ulusal kimlik kartının fotokopisi, Ticaret Sicil Merkezi’nden alınmış orijinal açık isim arama sertifikası; şirket kurma niyeti anlaşması.)
- Telematik başvuru prosedürü -> Senedi onaylayan noter Devlet Vergi Ajansı’na telematik yollarla geçici bir N.I.F. verilmesini talep edecektir. Bu işlem için şirket hissedarlarının veya yöneticilerinin bir N.I.E. ’si veya İspanyol kimlik numarası olması gerekmektedir.

c.2) Sürekli N.I.F. (Şirket kurulduktan sonra)

- Olağan prosedür (Telematik başvuru prosedürü) -> Devlet Vergi Ajansı (036 Nolu başvuru formu bir N.I.E. ’si veya İspanyol ulusal kimlik kartı olan şirket temsilcisi tarafından imzalanmalıdır. 036 Nolu formu imzalayan şirket temsilcisinin şirketteki yetkisini kanıtlayan vekaletnamenin aslı ve fotokopisi; şirket temsilcisinin N.I.E. ’sinin veya İspanyol ulusal kimlik kartının fotokopisi; kayıt damgası taşıyan şirket kuruluş belgesinin aslı ve fotokopisi)

İspanya dışında bir ülkeden temin edilen belgeler İspanyolca’ya veya başvurunun sunulduğu Özerk Topluluğun ortak resmi diline çevrilmelidir. Belge, 5 Ekim 1961 tarihli Lahey Sözleşmesi uyarınca düzenlendiği ülkedeki yetkili bir makam tarafından apostil ile tasdik edilmedikçe, belgenin verildiği ülkedeki yetkili İspanyol konsolosluğu ve Dışişleri, Avrupa Birliği ve İşbirliği Bakanlığı tarafından önceden tasdik edilmelidir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Gelişmekte olan şirketler ekosistemini destekleyen 21 Aralık 2022 tarihli ve 28/2022 sayılı Kanun bir istisna içermektedir. İspanya'da ikamet etmeyecek ve yabancı kimlik numarası (NIE) almak zorunda kalmayacak yatırımcılar için bürokratik gereklilikleri azaltmakta, böylece yatırımı somutlaştırma ve belgeleme için vazgeçilmez bir gereklilik olan vergi kimlik numarası (NIF) için elektronik başvuruyu kolaylaştırmaktadır. Bu basitleştirme, yatırımcı yabancı bir birey ise, yalnızca NIF ile kimlik tespitine izin verilebileceği anlamına gelmektedir. Yabancı kuruluşlar söz konusu olduğunda, Tek Elektronik Belge (DUE) aracılığıyla Bilgi ve İş Yaratma Merkezi (CIRCE) üzerinden yeni kuruluş oluşturulduğunda, yabancı yatırım kuruluşu için NIF'nin aynı sistem kullanılarak alınmasına izin verilmektedir. Buna ilaveten, en gelişmiş ülkelerle uyumlu olarak, yerleşik olmayan yabancı yatırımcılara, kanunun vergi içerikli fiiller için zorunlu kıldığı vergi kimlik numarasını, bir idari ofise talep veya tahsilat için gitmesine gerek kalmadan alabilmeleri için iki alternatif elektronik yöntem sunulmaktadır.

Ancak, bu istisnaların yalnızca gelişmekte olan şirketlerdeki yatırım süreçleri için geçerli olduğu belirtilmelidir. Bir şirketin böyle kabul edilebilmesi için belirli gerekliliklerin karşılanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bir yanda, girişimcilik projesinin yenilikçilik derecesini ve iş modelinin ölçeklenebilirliğini doğrulaması gereken ENISA adında bir İspanyol ajansı bulunmaktadır. Öte yandan, şirketin yaşı (yeni kurulmuş olması veya kuruluşundan bu yana en fazla beş yıl, biyoteknoloji, enerji, sanayi sektörleri veya teknolojinin gelişimine göre diğer sektörlerde yedi yıl olması), şirketin İspanya'da kayıtlı bir ofisi veya işyeri olması ve işgücünün çoğunluğunun İspanya'da sözleşmeli olması, satış rakamının on milyon avro'yu geçmemesi vb. gibi yerine getirilmesi gereken başka şartlar da bulunmaktadır.

Diğer şirket türleri: Limited Şirket Girişimcisi (ERL)

İspanya'da girişimcilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ticari faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için yukarıda belirtilenlere ek olarak oldukça fazla sayıda hukuki seçeneği bulunmaktadır. (Varlıklar Topluluğu, Kooperatif Şirketleri, Kolektif Şirketler, Ortaklık Şirketleri, vb.)

Bunların dışında Limited Şirket Girişimcisi ("*Emprendedor de responsabilidad Limitada*" ("*ERL*")) opsiyonu da bireysel yatırımcıların özel ilgisini çeken seçenekler arasında yer almaktadır.

Limited Şirket Girişimcisi (ERL) statüsü, ticari veya mesleki faaliyetlerine bakılmaksızın, bireysel bir girişimci tarafından belirli koşullar altında işlerinin yürütülmesinden doğan borca ilişkin yükümlülüklerini sahip olduğu evi kapsamayacak şekilde sınırlandırmak amacıyla kullanılabilmektedir.

Bu tür bir hukuki seçenek sadece bir ortağın (girişimcinin) varlığını kabul etmektedir. ERL kurulması için herhangi bir minimum sermaye zorunluluğu bulunmamaktadır. ERL'yi kuran gerçek kişi olduğu için limited şirket girişimcilerine Kurumlar Vergisi (IS) yerine Kişisel Gelir Vergisi (IRPF) uygulanmaktadır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şube Açmak

Genel olarak, yabancı bir şirketin İspanya'da şube açması için gerekli olan koşullar, prosedürler ve şube açma maliyetleri yeni bir şirket (yan kuruluş veya bağlı kuruluş) kurulmasına benzemektedir. İlgili yasal süreçler ve maliyetler hakkında özet bilgi aşağıda yer almaktadır.

1. İsim arama sertifikası: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır. Ancak, Sicil ve Noterlik İşleri Genel Müdürlüğü'nün 24 Mayıs 2007 tarihli kararına göre, yabancı şirketlerin İspanya'da şube açmak için Merkezi Ticaret Sicili'nden isim arama belgesi temin etmeleri gerekmemektedir.

2. N.I.F. temini ve İspanyol vergi makamlarıyla yürütülecek işlemler için ana şirketin temsilcisinin atanması: İspanyol vergi makamlarıyla vergi yükümlülüklerine ilişkin işlemlerde ana şirketi temsil etmesi için İspanya'da ikamet eden bir gerçek veya tüzel kişinin atanması (Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.)

3. Lehdarın beyanlarını içeren belge (Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.)

4. Bir İspanyol noter huzurunda şube açılışına ilişkin belgenin icrası: Bu adım, daha önce yabancı ana şirketin yetkili organı tarafından kabul edilen bir şube açma kararının noter huzurunda resmileştirilmesinden oluşmaktadır.

Noter tarafından talep edilecek belgeler:

- (i) Bir bağlı kuruluş açılması için gerekli olan belgelere benzer belgeler: Huzurunda bulunan kişinin kimliği, ana şirketi temsile ilişkin vekâletname, lehdarın beyanı, ödeme belgesi ve ödemenin nakit veya ayni olarak yapılıp yapılmadığı;
- (ii) ana şirketin mevcudiyetine, tüzüklerine ve yöneticilerinin isimleri ve kişisel bilgilerine ilişkin yeterli kanıt (tercüme edilmiş, resmi ve/veya uygun olduğu şekilde apostil tasdikli); ve
- (iii) şubenin kurulmasına ilişkin olarak ana şirketin yetkili organı tarafından alınan karar.

Şube açılışına ilişkin belge ayrıca Ekonomi, Ticaret ve İşletmeler Bakanlığı Yabancı Sermaye Sicili'ne yapılan yabancı yatırım beyanını da içerebilir.

5. Ticaret Sicili'ne tescil başvurusu (Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.)

6. Ekonomik faaliyetlerin vergilendirilmesi amacıyla kayıt işlemlerine yönelik prosedürler:

- Katma Değer Vergisi (KDV) yükümlülüğüne ilişkin kayıt: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.
- Açılış/işletme ruhsatı veya resmi beyanın işlem ücretinin ödenmesi: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.
- Sosyal güvenlik işlemleri için şirketin kaydı.

Bir şubenin kurulması süreci genellikle 6 ile 8 hafta sürebilmektedir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şube ve yan kuruluş arasındaki en önemli farklar aşağıdaki tabloda açıklanmaktadır:

	Şube	Yan Kuruluş
Asgari Sermaye	Bir şube kurmak için sermayeye ilişkin bir yasal zorunluluk bulunmamakla birlikte şubenin belirli bir sermayeye sahip olması pratik nedenlerden dolayı tavsiye edilmektedir.	A.Ş.: 60.000 Avro Limited şirket: 1 Avro
Tüzel Kişilik	Ayrı bir tüzel kişilik değil, ana şirket ile aynı tüzel kişilik	Ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir
İdari Organ	İspanya’da ikamet eden şirket temsilcisi (Şubenin temsilcisi şirketin adına her amaçla özellikle de vergi konusunda hareket etme hakkına sahiptir)	Genel Kurul ve Yönetim Kurulu
Hissedar Sorumluluğu	Ana şirketin sınırsız sorumluluğu bulunmaktadır.	Hissedarların sorumluluğu genellikle her birinin katkıda bulunduğu sermaye miktarı ile sınırlıdır. Ancak istisnai durumlarda üçüncü kişilerin menfaatlerini korumak için pay sahiplerinde kişisel sorumluluk aranabilmektedir. Bu istisnai durumlarda, mahkemeler "tüzel kişilik perdesinin kaldırılması" prensibini uygulamıştır. Hissedarların şirket tüzel kişiliği korumasını kötüye kullanmaları ihtimaline yönelik olarak mahkemeler detaylı inceleme yapabilmektedir. Bu durumda, şirketin varlıkları ile hissedarların her birinin varlıkları arasında bir ayırım yapılmamaktadır.
Vergilendirme	-İkamet etmeyenlerin gelir vergisi (“Impuesto sobre la Renta de los No- Residentes”) - Bir şubenin kârının merkeze havale edilmesi veya bir yan	- A.Ş. Gelir Vergisi (“Impuesto sobre Sociedades”) - Yan kuruluşun ana şirketine kâr payı ödemesi Çifte

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

	kuruluşun temettüsünün ana şirkete ödenmesi, ana şirketin veya merkez ofisin yerleşik olduğu ülkeye bağlı olarak İspanya'da vergilendirilecektir. İspanya'nın vergi anlaşması olan ve AB üyesi olmayan bir ülkede yerleşik olan bir şirket için ise temettüler anlaşmadaki indirimli oran üzerinden vergilendirilecek ve şube kârlarının havalesi, çoğu anlaşmaya göre, İspanya'da vergiden muaf tutulacaktır (bkz. Detaylı bilgi için Türkiye ve İspanya arasındaki çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması). - Yabancı bir şirketin İspanya şubesine kullandığı kredilere olan faiz, şube için vergidendüşürülemez.	Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının çoğuna göre indirimli oranlarda yapılmaktadır. Türkiye ile İspanya arasındaki anlaşmaya göre bu oran %5 veya %15'tir. -Yan kuruluşun hissedarlarından alınan kredilere olan faiz, şube için vergidendüşürülebilmektedir. (Belirli koşullar altında olmakla beraber)
--	--	---

Temsilcilik Açmak

İspanya'da bu tür bir kuruluş, yatırımcıların çok fazla yasal formaliteye uymak zorunda kalmadan yatırım kararlarını dayandırabilecekleri her türlü bilgiyi elde etmelerini sağlamaktadır. Temsilcilik bu nedenle pazar araştırması yapmak, yatırım planlanan sektördeki rekabet düzeyini incelemek, yatırım için finansal tahminleri ve kar tahminlerini derlemek, hisse veya varlık satın alarak şirketlerin satın alınmasını müzakere etmek ve ayrıca sorumlulukları tespit etmek için de ideal bir araçtır.

Temsilcilik bürolarını ayrıntılı olarak düzenleyen özel bir mevzuat bulunmamaktadır. Faaliyetleri, İspanya ile diğer ülkeler arasında çifte vergilendirmeyi önlemek için yapılan anlaşmalarda tanımlanmıştır (işyeri ile ilgili maddeler). Bu anlaşmaların yokluğunda, İspanyol mevzuatı uygulanıp temsilcilik ofisi bir kalıcı kuruluş olarak kabul edilecektir (vergi düzenlemelerinde görünen tanım).

Temsilcilik ofislerinin temel özellikleri:

- Yasal kişilik: Ana şirketlerinden ayrı bir tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Temsilciliğin tüm borçlarından ana şirket sorumludur.

- Yönetim organı: Resmi bir yönetim organı yoktur, ancak ofisin temsilcisi kendisine verilen yetkilere göre hareket etmektedir.

- Açılış prosedürleri: Temsilcilik ofisi açmak için herhangi bir prosedür bulunmamaktadır. Vergi, çalışma ve sosyal güvenlik nedenleriyle resmi bir belgenin düzenlenmesi gerekebilmektedir (veya yabancı bir noter huzurunda düzenlenmiş, apostil ile usulüne uygun

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

olarak tasdik edilmiş bir belge veya herhangi bir temsilcilik ofisinin vb. açıldığını gösteren diğer resmi bir belge). Bir temsilciliğin açılışı Ticaret Sicili'ne kayıt edilmemektedir. Temsilcilik ofislerinin resmi yönetim organları yoktur; her bir ofisin temsilcisi, temsilciliğin faaliyetlerini o temsilciye verilen yetkilere göre yürütmektedir.

- Faaliyetler: Temsilcilikler ticari işlemde bulunamazlar. Temsilcilik bürosunun faaliyetleri, prensip olarak sınırlıdır, esas olarak koordinasyon, iş birliği vb. içermektedir.

Not: İspanya'daki bir temsilcilik ofisi -ticari işlemlere girmek veya gelir elde etmek gibi- hazırlık veya yardımcı işlevlerin ötesine geçen faaliyetler yürütüyorsa, vergi amaçları için daimî bir kuruluş olarak yeniden sınıflandırılabilir. Bu gibi durumlarda, ofis daimî kuruluşlara uygulanan İspanyol vergi yükümlülüklerine ve raporlama gerekliliklerine tabi olacaktır.

Şirket Feshi

Şirketlerin kapatılması, tasfiyesi ve feshine ilişkin ana düzenleme Sermaye Şirketleri Kanunu'dur. Sermaye Şirketleri Kanunu'nun revize metnini onaylayan düzenleme 2 Temmuz 2010 tarihli ve 1/2010 sayılı Kraliyet Yasama Kararnamesi'dir. Spesifik olarak, bu konular X başlığında (Fesih ve Tasfiye), hem 1. Bölüm'de (Fesih) (Madde 360 ila 370) hem de 2. Bölüm'de (Tasfiye) (Madde 371 ila 400) ele alınmaktadır.

Öte yandan, iflas işlemlerini düzenleyen birincil düzenlemeler, İflas Kanunu'nun birleştirilmiş metnini onaylayan 5 Mayıs 2020 tarihli ve 1/2020 sayılı Kraliyet Kararnamesi ile 9 Temmuz 2003 (kısmi) tarihli ve 22/2003 sayılı Kanun'dan oluşmaktadır.

Söz konusu mevzuata ek olarak, İspanya'daki şirketlerin tasfiyesi Medeni Usul Yasası, Menkul Kıymetler Piyasası Yasası, Kredi Kuruluşları ve Yatırım Hizmetleri Firmaları Yasası, Şirketler Yasası, Sigorta ve Yenileme ile Yeniden Sigorta Hizmetleri Yasası hükümlerine de tabi olabilmektedir.

İspanya'da şirket feshi süreci iflas, kayıp, başka şirketle birleşme gibi yasal nedenlerle likidasyon veya tasfiye gereksinimi oluşması halinde işletilir. İflas süreci şirket sahibi için tek çare haline gelmiş ise süreci mümkün olduğunca erken başlatmak önem taşımaktadır. İflas Kanunu kapsamında şirketler icra yoluyla veya doğrudan tasfiye hallerinde aşağıdaki süreçleri takip eder:

- Varlıkların tasfiyesi veya şirketin yeniden yapılandırılmasına imkan veren doğrudan tasfiye işlemi kapsamında kredi düzenlemesi veya konkordato süreci başlatılır.
- Firmanın tasfiye işlemini tebellüğ etmesinden itibaren en geç 2 ay içerisinde şirket müdürleri bir resmi tasfiye düzenlemesi başlatmakla yükümlüdür.
- Tasfiye düzenlemesi borçlu ve alacaklılar arasında varılan uzlaşmayı içerebilir. Bu kapsamda borcun yeniden yapılandırılması veya taksitlendirilmesi gerçekleştirilebilir.
- Eğer borçlu firma uzlaşmayı reddederse veya hakim süreci başlatırsa borçlu firma tasfiye halinde firmaya dönüşür.
- Tasfiye düzenlemesi, borçlu tarafından tüm borçların ödenmesi halinde veya alacakların sıraya konması ile sona erer.
- Hakim tasfiye sürecinde firmanın kusuru olup olmadığına karar verir. Eğer iflasa gidilmesinde firmanın kusuru olduğu yönünde karar çıkar ise borçlu firmaya 15 yıl boyunca ticari faaliyette bulunma ve varlıklarını yönetme yasağı getirilir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Diğer yandan şirketin feshi gönüllü olarak da vuku bulabilir. Örneğin şirket kuruluşunda belirlenen hedeflere ulaşmış veya uzun süredir gayri faal halde olduğu için ömrünü tamamlamış kabul edilebilir. Bu gibi gönüllü şirket feshi hallerinde firmanın uygun biçimde kapatılması için aşağıdaki süreç izlenir:

- Hissedarların katılımıyla şirket feshi önerisi için olağanüstü genel kurul toplanır.
- Önerinin kabulü halinde bir veya birden fazla müdür/hissedar borçların ödenmesi işlemlerini yürütmek üzere görevlendirilir.
- Tüm borçlar ödendikten sonra geriye kalan para ortaklar arasında paylaşılır.
- Bütün tasfiye işlemleri tamamlandığında noter huzurunda şirket kapanışı belgesi düzenlenir. Bu belge nihai tasfiye bilançosunu ve tüm hissedarların payları ile kimlik bilgilerini içermelidir.
- Tasfiye sonrası hissedarlara ödenen tutarın %1'i oranında damga vergisinin tasfiye belgesi düzenlendikten sonraki 30 gün içinde ödenmesi gerekir.
- Tasfiye belgesi düzenlenmesinden sonraki 1 ay içerisinde şirketin ticaret sicilinden ve vergi kayıtlarından sildirilmesi gerekir.
- Firmanın kapanışı veya ticari faaliyetinin durdurulmasından itibaren 6 iş günü içerisinde şirketin sosyal güvenlik kurumuna kapanış bildiriminde bulunması gerekir.
- Şirket tarafından herhangi bir lisans veya izin belgesine başvurulmuş ise bu başvuruların geri çekilmesi gerekir.

Her halükarda, iflas mevzuatının, yeniden yapılanma ve iflasın temel ilkeleri, yeniden yapılanma ve iflasın temel ilkeleri, iflas idaresinin işleyişi veya iflas kararlarının internet aracılığıyla dağıtılması ve yayınlanması gibi spesifik konuların yanı sıra yalnızca belirli sektörleri (kredi kuruluşları gibi) etkileyen spesifik düzenlemeler gibi genel konuları düzenleyen İspanya'daki geniş bir düzenleme yelpazesini (çoğunlukla kanunlar ve kraliyet kararnameleri) kapsadığını belirtmek önem arz etmektedir. Söz konusu çok sayıda düzenleme ışığında, Devlet Resmi Gazetesi yürürlükteki tüm normların tek bir web sayfasında toplanmasına karar vermiştir.

(İflas Mevzuatı:

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=83&modo=2¬a=0&tab=2)

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

c. Vergi Uygulamaları

Genel Bilgi

İspanya'daki ulusal vergiler aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

1) Doğrudan vergiler:

1.1) Gelir Vergisi:

- Kurumlar Vergisi
- Kişisel Gelir Vergisi
- Yerleşik Olmayan Kişi Vergisi

1.2) Sadece bireyleri etkileyen vergi:

- Varlık Vergisi
- Miras ile Hediye Vergisi

2) Dolaylı Vergiler:

- KDV
- İhtikal ve Damga Vergisi
- Tüketim Vergisi
- İthalatta Gümrük Vergileri
- Sigorta Primleri Vergisi
- Bazı Dijital Hizmetler Vergisi ("Google Vergisi")
- Mali İşlemler Vergisi ("Tobin Vergisi")
- Tek kullanımlık plastik ambalajlarda tüketim vergisi

Bankacılık ve enerji sektörlerindeki olağanüstü kârlılıklara yönelik geçici önlemler olarak ilk olarak 2023 yılında uygulamaya konulan banka ve enerji ek kazanç vergileri, son yasal güncellemeler sonrasında 2025 yılında da yürürlükte olmaya devam etmektedir. 2025-2027 yılları için yenilenen banka kazanç vergisi, yıllık net faiz ve komisyon geliri 100 milyon avronun üzerinde olan finans kuruluşları için geçerlidir. Vergi oranı, vergi matrahına bağlı olarak %1 ile %7 arasında değişen kademeli bir vergi olup, ödenen verginin bir kısmı kurumlar vergisinden mahsup edilebilmektedir. Düzenlenmiş ve anakara dışı faaliyetler hariç, geliri 1 milyar avronun üzerinde olan büyük enerji şirketlerinin cirosu üzerinden %1,2 oranında enerji kazanç vergisi alınmaya devam edilmektedir. 2025 yılında ekolojik geçiş projelerine yönelik stratejik yatırımlar için ilgili bakanlıkça onaylanması şartıyla yeni indirimler uygulanacaktır. Hükümet, yıl sonunda yapılacak bir incelemenin ardından bu vergiyi kalıcı hale getirebileceğini belirtmiştir. Her iki vergi de mali konsolidasyon ve sürdürülebilir yatırımın teşviki için temel araçlardır; ancak bunların uzun vadeli durumları gelecekteki yasal kararlara bağlı olacaktır.

Büyük Servet Sahipleri Üzerindeki Dayanışma Vergisi (Impuesto Temporal de Solidaridad de las Grandes Fortunas, ITSGF) başlangıçta 2022 ve 2023 vergi yılları için geçici bir önlem olarak getirilmiştir. Ancak 27 Aralık 2023 tarihli ve 8/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi'nin onaylanmasıyla, bölgesel finansman sisteminde kapsamlı bir reform yürürlüğe girinceye kadar uygulama süresi 2024 yılından itibaren **süresiz olarak** uzatılmıştır. Dolayısıyla vergi artık geçici nitelikte olmayıp yürürlükte kalmaya devam etmektedir. ITSGF, Varlık Vergisi'ni

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

tamamlayıcı nitelikte doğrudan bir vergi olup, net varlığı 3 milyon avroyu aşan kişilere uygulanmaktadır. Çifte vergilendirmeyi önlemek amacıyla Varlık Vergisi (Impuesto sobre el Patrimonio) için ödenen tutar ITSGF yükümlülüğünden düşülebilir.

Bu vergilerin yanı sıra, İspanya'daki Özerk Yönetimler tarafından uygulanan diğer vergiler de bulunmaktadır. (Örnekler: Büyük ticari kuruluşlar vergisi, turistik işletmelerde konaklama yapıldığında ödenen vergi, evler boş tutulduğunda ödenen vergi). Yerel belediyelerin uyguladığı vergiler de mevcuttur (Örnek: Emlak vergisi, mekanik çekici araçları vergisi).

Vergi Beyanı ve Hesaplanması

Bir firmanın Kurumlar Vergisi mükellefi olması için temel husus İspanya'da "yerleşik" olmasıdır. Aşağıdaki koşullardan birini taşıyan bir firma "yerleşik" kabul edilir:

- İspanya kanunlarına göre kurulmuş olmak
- Şirket merkezinin İspanya'da olması
- Şirketin yönetim merkezinin İspanya'da bulunması

Kurumlar vergisini şirket, finansal yılın bitiminden sonraki altı aydan itibaren 25 gün içerisinde ödemelidir. Örneğin finansal yılı 31 Aralık'ta biten bir şirketin kurumlar vergisini ödemesi için son tarih 25 Temmuz'dur. Tüm şirketlerin yıllık mali kayıtlarını Ticaret Sicili'ne (Registro Mercantil) bildirmeleri zorunludur.

İspanya'da standart kurumlar vergisi oranı %25'tir. Vergilendirilen şirketin ve yapılan işin türüne göre (örnekler: emlak yatırım fonlarına (% 1), bazı kooperatiflere (% 20) veya petrol, gaz araştırma ve işletmeciliği yapan işletmelere (% 30)) diğer vergi oranları uygulanabilmektedir.

Borsada işlem gören emlak piyasasında yatırım (SOCIMI olarak bilinir) yapmak için vergi oranı %19'dur.

Yeni oluşturulan şirketler, kâr elde ettikleri ilk iki vergi dönemi için %15 vergi oranı üzerinden vergilendirilir. Ancak, bu oranla ilgili bazı kısıtlamalar bulunmaktadır (örneğin bu oran ulusal veya uluslararası bir grubun parçası olan yeni kurulmuş şirketler veya ana iş faaliyetleri daha önce ilgili bir kuruluş veya şahıs tarafından gerçekleştirilen şirketler için geçerli değildir).

Gelişmekte olan şirketler ekosistemini teşvik eden 21 Aralık 2022 tarihli ve 28/2022 sayılı Kanun'un 7. maddesine göre, İspanya topraklarında yerleşik bir işyeri aracılığıyla gelir elde eden ve Kanun uyarınca gelişmekte olan bir şirket ön başlığı altında nitelendirilen şirketler, pozitif vergi matrahına sahip oldukları ilk vergi döneminde %15 oranında vergilendirilirler. Bu oran, mükellefin gelişmekte olan şirket statüsünü koruması koşuluyla sonraki üç vergi dönemi için de geçerli olacaktır. Bu kurallar hem Kurumlar Vergisi hem de Yerleşik Olmayanlar için Gelir Vergisi açısından geçerli olacaktır.

İspanya'da yerleşik olmayan şirket ve şahıslar İspanya'da elde ettikleri gelirlere ilişkin olarak "**yerleşik olmayanlar için gelir vergisi**" mükellefidir. Bu verginin nasıl tahsil edileceği hususu mükellefin İspanya'da "devamlı iş yeri (Dİ)" olup olmamasına göre değişir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Devamlı iş yeri statüsünde ise: İspanya'daki devamlı (sabit) iş yerleri, net gelirleri üzerinden İspanyol şirketleri ile aynı oranda (genelde %25) vergilendirilmektedirler. İspanya'da devamlı olarak yerleşik bulunmayan kuruluşlar ve devamlı bir kuruluş aracılığıyla faaliyet gösteren bireylerin ülkede yerleşik kişiler veya kuruluşlarla aynı şartlarda (maaş geliri, menkul sermaye geliri, vb.'nin üzerinden) vergilerini ödemeleri veya vergi ödemelerini gerçekleştirmeleri gereklidir.

- Devamlı iş yeri statüsünde değil ise: Dİ statüsünde olmayan şirket ve şahıslar İspanya'da elde ettikleri her bir kazanç üzerinden ayrı ayrı vergilendirilir. Genel oran %24'tür. (Kar paylarından, ortak yatırım girişimlerinin sermayesinden, sermayeyi temsil eden menkul kıymetlerin kullanılmasından ve toplu yatırım girişimlerinden elde edilen gelirler için vergi %19'dur.)

İspanya ile Türkiye arasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olduğundan dolayı söz konusu anlaşmaya göre "devamlı iş yeri" tanımını iyi bilmek gerekmektedir. Çünkü bu tanım vergilendirmeyi belirleyecektir. Bu anlaşmanın amaçları bakımından "devamlı iş yeri" terimi, bir teşebbüsün işlerinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelmektedir. "İş yeri" terimi şunları kapsamına almaktadır:

- a) Yönetim yeri, şube, ofis, fabrika veya depo
- b) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer
- c) Altı ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi ya da bunlarla ilgili gözetim faaliyetleri bir iş yeri oluşturmaktadır.

Katma Değer Vergisi (KDV):

Avrupa Birliği KDV mevzuatı İspanyol hukukuna aktarılmıştır. Aşağıdaki işlemler, tüccarlar ve meslek sahipleri tarafından gerçekleştirildiğinde KDV'ye tabidir:

- Genel olarak maddi mülkün elden çıkarılması olarak tanımlanan mal tedarigi, öte yandan bu türden bir devri içermeyen belirli işlemler de KDV amacıyla mal tedarigi olarak değerlendirilebilmektedir.
- AB içi mal alımları (genellikle, başka bir üye devletten İspanya KDV bölgesine gönderilen veya nakledilen malların alımı).
- Mal ithalatı: Bu işlemler kimin gerçekleştirdiğine bakılmaksızın KDV'ye tabidir.
- Hizmet tedarigi.

Çoğu mal ve hizmet tedarigi için geçerli olan standart KDV oranı %21'dir.

Bununla birlikte, belirli ürünlerin tedariklerine, AB içi satın alımlarına ve ithalatlarına uygulanan %10'luk indirimli bir oran bulunmaktadır. (Örnek: Alkollü içecekler ve ilave şeker içeren serinletici içecekler, meyve suları ve gazlı içecekler hariç olmak üzere, insanlara veya hayvanlara yönelik gıda maddeleri veya tatlandırıcılar veya hizmetler (Örnek: Restoranlar, yolcuların taşınması ve bagajları vb.))

Bazı temel gıda ürünlerine uygulanan %4 gibi çok düşük bir oran da bulunmaktadır. Örnek: İspanyol Gıda Yasasına göre doğal ürünler olan ekmek unu; doğal, sertifikalı, pastörize, konsantre, yağsız, sterilize, UHT, buharlaştırılmış ve toz süt; peynir, yumurta, meyve, sebze,

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

baklagiller, yumru kökler ve tahıllar veya hizmetler (örneğin: Hareket kabiliyeti kısıtlı kişiler (engelliler) için tekerlekli sandalye onarım hizmetleri)

Belirli mal ve hizmetlere uygulanan KDV oranlarının, özellikle Rusya-Ukrayna çatışmasının ekonomik etkisi ve artan enflasyon nedeniyle son yıllarda geçici indirimlere tabi tutulduğunu belirtmek önemlidir. Örneğin, 2023 ve 2024 yıllarında zeytinyağı ve çekirdek yağları, makarna ve belirli enerji kaynakları gibi ürünlerdeki KDV oranı geçici olarak düşürülmüştür. Bu önlemler, fiyat artışlarının temel mallar üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla getirilmiştir. Sonuç olarak, bazı ürünler için geçerli KDV oranları standart oranlardan farklı olabilmekte ve bu değişiklikler İspanyol hükümetinin periyodik incelemesine tabi tutulmaktadır. Son değişikliklerin sıklığı göz önüne alındığında, geçerli KDV oranlarına ilişkin en güncel bilgiler için İspanyol Vergi Dairesi'nin (Agencia Tributaria) resmî web sitesine başvurulması önemle tavsiye edilir:

<https://sede.agenciatributaria.gob.es/Sede/iva/calculo-iva-repercutido-clientes/tipos-impositivos-iva.html>

KDV, Kanarya Adaları'nda veya Kuzey Afrika'daki iki özerk şehir olan Ceuta ve Melilla'da geçerli değildir. Kanarya Adaları'nda, Kanarya Adaları Genel Dolaylı Vergisi (IGIC) 1 Ocak 1993 tarihinden beri yürürlüktedir. IGIC, Kanarya Adaları'ndaki tüccarlar ve profesyoneller tarafından mal ve hizmet tedarikine ve mal ithalatına uygulanan KDV'ye benzer bir dolaylı vergidir. IGIC oranları genellikle anakaradaki KDV oranlarından daha düşüktür ve bölgesel hükümet tarafından belirlenmektedir. Ceuta ve Melilla'da, yerel olarak düzenlenen ve kendi oranlarına sahip farklı bir dolaylı vergi (Üretim, Hizmetler ve İthalat Vergisi veya IPSI) uygulanmaktadır. Hem IGIC hem de IPSI'nin kendi yasal çerçeveleri ve oranları vardır ve bunlar KDV'ninkilerden önemli ölçüde farklı olabilmektedir.

İntikal Vergisi ve Damga Vergisi. İspanya'da transfer ve damga vergisi yalnızca sınırlı sayıda işlem için alınmaktadır. Bunlar arasında kurumsal işlemler (genellikle %1 oranında), gayrimenkul satışları (%6), taşınır varlıkların transferleri ve idari imtiyazlar (%4), garantiler, emekli aylıkları, teminat faizleri veya krediler gibi belirli ayni haklar (%1) ve bazı kamu tapuları (%0,5) yer almaktadır. Özerk Toplulukların bazı durumlarda farklı oranlar uygulama yetkisine sahip olduğunu ve bu nedenle geçerli vergi oranının bölgeye bağlı olarak değişebileceğini belirtmek önemlidir. Buna ilaveten, -işletme yeniden yapılandırmaları, şirket kuruluşları, sermaye artışları ve hissedar katkıları gibi- belirli işlemler genellikle transfer ve damga vergisinden muaftır.

Özel tüketim vergileri. İspanya'da, bu konuda AB mevzuatına uygun olarak birkaç çeşit tüketim vergisi bulunmaktadır:

- (I) Tüketime ilişkin tüketim vergileri (alkollü içecekler, bira, petrol ve gaz ve tütün ürünleri),
- (II) Belirli ulaşım araçlarına özel vergi (Kanarya Adaları, Ceuta ve Melilla'da da uygulanabilir)
- (III) Elektrik tüketimine uygulanan elektrik vergisi (İspanya genelinde uygulanır).

Muhasebe Kayıtları

Muhasebe kayıtlarına ilişkin esaslar Ticaret Kanunu ile belirlenmiştir. Bu çerçevede tüm ticari işletmeler işgal alanlarına uygun biçimde düzenli muhasebe kaydı tutmak, ayrı bir deftere de

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

stoklarını ve bilançolarını işlemekle yükümlüdür. Şirketler ayrıca Yıllık Genel Kurul veya Özel Oturumlarda ve diğer karar organlarınca alınan kararları ayrı bir deftere işlemek zorundadır. Şirketler muhasebe defterlerini kullanmaya başlamadan önce şirket merkezlerinin bulunduğu yerdeki Ticaret Sicili'ne tasdik ettirmekle yükümlüdür. Ayrı ayrı dokümanlarda tutulan kayıtlar ve notlar da zorunlu muhasebe defterinde bir araya getirilerek ilgili raporlama döneminin bitiminden itibaren 4 ay içerisinde resmi olarak onaylatılmalıdır.

İspanyol mevzuatı, finansal tabloların şu tabloları içermesi gerektiğini belirtmektedir: bir bilanço, bir gelir tablosu, dönem boyunca özkaynaktaki değişiklikleri yansıtan bir tablo, nakit akış tablosu ve finansal tablolara ilişkin notlar (Bu amaç için talep edilmemekle birlikte yöneticilerden ayrı bir rapor da temin edilebilmektedir). Bununla birlikte, nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosu, mevzuatın uygun gördüğü hallerde zorunlu değildir (Örneğin, kısaltılmış bir bilanço hazırlamasına izin verilen şirketler için).

Buna ilaveten, mevcut düzenlemeler giderek artan sayıda şirketin, özellikle de büyük şirketlerin ve kamu yararına olduğu düşünülen şirketlerin, yönetim raporlarına veya ayrı bir rapora sürdürülebilirlik beyanı eklemelerini gerektirmektedir. Bu beyan, en azından şirketin çevresel etkisi, personel konuları ve sosyal konular, insan haklarına saygı ve yolsuzluk ve rüşvetle mücadele politikaları hakkında bilgi içermelidir. Bu finansal olmayan bilgiler için gereken kapsam ve ayrıntı düzeyi son yıllarda giderek genişletilmiş olup, bu durum İspanya ve Avrupa düzenlemelerinde sürdürülebilirlik ve kurumsal sorumluluğun artan önemini yansıtmaktadır.

İspanyol Ticaret Kanunu ve Sermaye Şirketleri Kanunu, muhasebe ilkelerini ve değerlendirme kriterlerini belirlemektedir. Ayrıca Sermaye Şirketleri Kanunu, finansal tablo dipnotlarında yer alması gereken açıklamaları belirtmektedir.

Son olarak, İspanya Ulusal Bütçe Planı ("Plan General de Contabilidad") ayrı mali tablolara dahil edilecek içerikleri belirlemektedir. Yasal yapılarının şahıs şirketi olup olmadığına bakılmaksızın tüm şirketler tarafından ayrı mali tablolara dahil edilecek içeriklerin belirtilmesi zorunludur. Öte yandan KOBİ'ler bu tip firmalar için daha basitleştirilmiş olan mali hesap tablosu içeriğine göre diğer tip hesap planlarını uygulayabilmektedirler. Bazı sanayi sektörü firmaları da sektörel hesap plan tablolarından yararlanabilmektedir.

Amortisman

İspanya'da amortisman esas olarak İspanyol Ticaret Kanunu ve İspanya Genel Muhasebe Planı (PGC) kapsamında düzenlenmektedir ve her iki mevzuat da mali tabloların İspanyol muhasebe düzenlemelerine uygun olarak hazırlanması ve sunumu için yönergeler sağlamaktadır. PGC, varlığın faydalı ömrünü, amortisman yöntemini ve uygulanması gereken minimum yıllık amortisman oranlarını belirleme kriterlerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, varlıkların elden çıkarılmasının nasıl muhasebeleştirileceği ve değer düşüklüğü zararlarının nasıl ele alınacağı konusunda rehberlik sağlamaktadır.

İlgili düzenlemelere ve yönergelere uyum, şirketlerin finansal durumlarını doğru bir şekilde yansıtmaları ve İspanya'daki geçerli muhasebe standartlarına uyumu sağlamaları için kritik öneme sahiptir. Ayrıca, belirli sektörlerdeki şirketler, varlık amortismanını etkileyen ilave düzenlemelere tabi olabilmektedir.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda amortismanla ilişkin hükümler de yer almaktadır. Bu Kanun, işletmelerin varlıklarının maliyetini, PGC kriterleri tarafından belirlenen faydalı ömürleri boyunca düşmelerine izin vermektedir. Ayrıca, çeşitli varlık türlerine uygulanabilecek maksimum ve minimum amortisman oranlarını ve belirli durumlarda hızlandırılmış amortisman oranlarını belirtmektedir.

Muhasebede, sınırlı faydalı ömre sahip varlıklar, şirketin hesaplarındaki varlığın değerinin zaman içinde kademeli olarak azaltılması süreci olan amortismanla tabi tutulmaktadır. Amortisman gideri, varlığın değerinin tahmini faydalı ömrüne bölünmesi ile hesaplanır ve kar zarar hesabına kaydedilir. Bir varlığın faydalı ömrü, teknolojik gelişmeler ile aşınma ve yıpranma gibi faktörler dikkate alınarak beklenen kullanım süresi ile belirlenmektedir.

Şirketin muhasebe kayıtları, doğrusal veya hızlandırılmış da olabilen, kullanılan amortisman yöntemini yansıtmalıdır. İspanya'daki şirketlerin, varlıkların tahmini faydalı ömürlerinin yanı sıra, kullanılan kalıntı değer ve amortisman yöntemini yıllık olarak gözden geçirmesine, bu varlıkların halihazırda kullanımda ve şirketin ekonomik durumuna uygun olduğunun teyidi için gerek duyulmaktadır.

Şirketler ayrıca her varlığın birikmiş amortismanını ve varlığın orijinal maliyeti ile birikmiş amortismanı arasındaki fark olan defter değerini takip etmelidir. Bu bilgiler, şirketin finansal durumunu doğru bir şekilde raporlamak ve kurumlar vergisi açısından vergiye tabi geliri hesaplamak için gerekmektedir.

Sonuç olarak, İspanya'da muhasebede amortisman prosedürlerini yöneten kural ve düzenlemeleri anlamak şirketler için önem arz etmektedir. Amortisman prosedürlerinin uygun şekilde belgelenmesi ve doğru kayıt tutma, şirketlerin hem PGC'ye hem de vergi düzenlemelerine uymalarına, mali durumlarını doğru bir şekilde raporlamalarına ve vergi makamları tarafından para cezalarına veya denetimlerine tabi olma riskini en aza indirmelerine yardımcı olabilmektedir.

Vergi Muafiyeti

Her özel verginin ulusal düzenlemeleri kendi muafiyetlerini belirlemektedir. Bu muafiyetler burada listelenemeyecek kadar çok sayıda bulunmaktadır. Bu nedenle birkaç tanesine aşağıda değinilmektedir:

1) Kurumlar vergisi

Vergi kanununun 9. maddesine (27/2014 Sayılı Kanun) dahil edilen vergiden toplam muafiyet durumları bulunmaktadır. Örneğin, Özerk Yönetim organları ve Özerk Yönetimlerin benzer kamu hukuku kurumları vergi ödemekten muaftır.

Tüzel kişi tarafından elde edilen gelir türüne uygulanan muafiyetler de vardır. Örneğin:

- Hisselerin / iştiraklerin satışından elde edilen temettü ve gelir muafiyeti
- Yurt dışında bir işyeri vasıtasıyla elde edilen gelirin muafiyeti.

2) Kişisel Gelir Vergisi

Vergi kanununun 7. maddesi (35/2006 Sayılı Kanun) muafiyetlerin listesini içermektedir. Örnekler:

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Çalışanın işten kovulması veya işten çıkarılması için Çalışanlar Statüsünde zorunlu nitelikte belirtilen miktarda tazminat
- Hem İspanya'da hem de yurtdışındaki çalışmaları incelemek amacıyla kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından veya kamu kurumları tarafından verilen burslar
- Belirli varsayımlar altında fiilen yurtdışında yapılan işlerden elde edilen kazançlar.

3) Katma Değer Vergisi

Vergi kanununun (37/1992 Sayılı Kanun) 21 ile 26. maddeleri, farklı muafiyetler ve koşullar ile ilgilidir:

- Madde 20. İç işlemlerde muafiyetler.
- Madde 21. Mal ihracatında muafiyetler.
- Madde 22. İhracata benzer işlemlerde muafiyetler.
- Madde 23. Serbest bölgeler, serbest depolar ve diğer depolar ile ilgili muafiyetler.
- Madde 24. Gümrük ve vergi rejimlerine ilişkin muafiyetler.
- Madde 25. Başka bir üye devlet için gönderilen malların teslimatındaki muafiyetler.
- Madde 26. AB içi mal alımlarında muafiyetler

Diğer Hususlar

1) İspanya, 98'i halihazırda yürürlükte olan 103 adet uluslararası çifte vergilendirme anlaşması imzalamıştır, geriye kalan beş tanesi ise çeşitli müzakere aşamalarında. Bu anlaşmaların tam ve güncel listesi, tam metinleriyle birlikte (İspanyolca veya hem İspanyolca hem de İngilizce) Maliye Bakanlığı'nın web sitesinde bulunabilir. Bu liste periyodik olarak güncellendiğinden en güncel bilgiler için resmî web sitesine başvurulması tavsiye edilir:

<https://www.hacienda.gob.es/es-ES/Normativa%20y%20doctrina/Normativa/CDI/Paginas/cdi.aspx>

2) Türkiye ile İspanya arasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve gelir üzerinden alınan vergilerde vergiden kaçınmanın önlenmesi için bir anlaşma vardır. İspanya örneğinde, bu anlaşma aşağıdaki vergileri etkilemektedir:

- i) Bireylerden alınan gelir vergisi; (Impuesto Sobre la Renta de las Personas Físicas)
- ii) Kurumlar vergisi; (Impuesto Sobre la Renta de Sociedades)
- iii) İspanya'da mukim olmayanlardan alınan gelir vergisi; (Impuesto Sobre la Renta de No Residentes) ve
- iv) Yerel gelir vergileri (Impuestos Locales sobre la Renta)

Anlaşma metnine buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.gib.gov.tr/cifte-vergilendirmeyi-onleme-anlasmalari>

3) Yukarıda belirtilen anlaşma yalnızca (yukarıda listelendiği gibi) belirli doğrudan vergiler için geçerli olup KDV gibi dolaylı vergileri kapsamamaktadır. Ancak İspanya, belirli prosedürler altında KDV iadeleri sağlamaktadır: Başka bir AB Üye Devletinde bulunan yerleşik olmayan işletmeler, İspanya'da yapılan uygun harcamalar için KDV iadesi başvurusunda bulunabilir ve AB dışında ikamet eden turistler, İspanya'da kişisel kullanım için satın alınan ve AB dışına ihraç edilen mallar için KDV iadesi talep edebilir. Ayrıca İspanya, resmi kararlara dayanarak İsrail, Japonya, Monako, Norveç, İsviçre ve Kanada gibi ülkelerle belirli mal ve hizmetlere ilişkin KDV iadelerinde karşılıklılık tanımaktadır. Halihazırda Türkiye ile böyle bir anlaşma mevcut değildir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

4) Kanarya Adaları ve Kuzey Afrika'daki özerk Ceuta ve Melilla şehirleri, İber Yarımadası'ndan coğrafi uzaklıklarını telafi etmek için tasarlanmış özel vergi avantajlarından yararlanmaktadır. Kanarya Adaları'nda bu teşvikler, Kanarya Adaları Özel Bölgesi (ZEC) ve azaltılmış vergi oranları gibi önlemleri içeren Kanarya Adaları Ekonomik ve Mali Rejimi'nin (REF) bir parçasıdır. Ceuta ve Melilla ayrıca Kurumlar Gelir Vergisi ve Kişisel Gelir Vergisi'nde önemli indirimler de dahil olmak üzere belirli vergi avantajlarından yararlanmaktadır.

5) Son olarak, bu rapor İspanya genelinde geçerli olan ana vergilere odaklanırken, belirli özerk bölgelerin kurumlar vergisi, kişisel gelir vergisi ve servet vergisi dahil olmak üzere kendi doğrudan vergi rejimlerine sahip olduğunu belirtmek önemlidir. Özellikle Bask Bölgesi ve Navarra Özerk Topluluğu, Bask Hükümeti ile Ekonomik Anlaşma ve Navarra Hükümeti ile Ekonomik Anlaşma kapsamında bu vergileri yasalaştırma, yönetme ve toplama konusunda kendilerine kapsamlı yetkiler veren özel "foral" rejimlerden yararlanmaktadır.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

d. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

İspanya’da genel kural olarak İspanya’da çalışanlar, bir iş yerine bağlı olarak çalışanlar, serbest meslek sahipleri, üretim kooperatiflerinin üyeleri, hizmetçiler, askeri personel, memurların hepsi İspanyol Sosyal Sigorta Kurumu’na kayıtlı olup ilgili sosyal sigorta paylarını yatırmakla yükümlüdür (İspanya’nın sosyal güvenlik anlaşması imzaladığı ülkelerden geçici olarak İspanya’ya gelmiş ve burada görevlendirilmiş çalışanlar bu zorunluluğa tabi değildir).

İspanyol Sosyal Güvenlik Programı birçok sayıda program içermektedir:

- Genel sosyal güvenlik programı
- Genel sosyal güvenlik programında özel muameleye hak kazanan bazı durumlar vardır: sanatçılar, demiryolu işçileri, satış temsilcileri, tarım işçileri, vb.
- Özel sosyal güvenlik programları: Denizciler, serbest meslek sahipleri, memurlar, askeri personel, maden işçileri ve öğrenciler

Genel kural olarak işverenler ve çalışanları yukarıda ilk olarak belirttiğimiz genel sosyal güvenlik programına tabi olacaktır. Çalışanların veya işverenlerin genel sosyal güvenlik sistemine tabi olduğu durumlarda, sosyal güvenlik ödemelerinin bir kısmı işveren tarafından bir kısmı da çalışan payından ödenmektedir.

Personele ait sosyal güvenlik paylarını belirlemek amacıyla bir dizi profesyonel ve mesleki kategori sınıfları yaratılmıştır. Her kategorinin, genellikle yıllık bazda gözden geçirilen bir maksimum ve minimum katkı tabanı bulunmaktadır. (Örnek: mühendisler ve üniversite mezunları: Minimum ödenek aylık: 1.929,00 Avro ve Maksimum ödenek aylık: 4.909,50 Avro (2025 yılı)). Toplam tazminatı maksimumu aşan veya minimuma ulaşamayan işçiler, katkı paylarını kendi kategorileri için katkı tabanına uygun hale getirmelidir.

2025 yılı Genel Sosyal Güvenlik Programı kapsamındaki işveren ve çalışanlar için geçerli olan katkı oranları aşağıda yer almaktadır:

	İşveren Payı (%)	Çalışan Payı (%)	Toplam (%)
Genel sigorta pay oranı	23,60	4,70	28,30
Nesiller arası adalet mekanizması (MEI)	0,67	0,13	0,80
İşsizlik:			
- Genel kural: Belirli süresi olmayan iş kontratları, staj kontratları; engelli çalışanların kontratları (%33'ten az olmayan bir engelliliği kabul edilenler)	5,50	1,55	7,05
-Belirli iş kontratları	6,70	1,60	8,30

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Profesyonel Eğitim Payı	0,60	0,10	0,70
Maaş garantisi fonu payı	0,20	-	0,20
Toplam genel kural	30,57	6,48	37,05
Belirli süreli iş kontratlarının toplamı	31,77	6,54	38,30

İspanya'da işverenlerin iş kazası ve meslek hastalığı risklerini karşılamak için ilave Sosyal Güvenlik katkı payı ödemeleri gerekmektedir. Bu oranlar işin türüne ve riskin düzeyine göre değişiklik göstermektedir. Örneğin, ofis işi gibi düşük riskli işler için yaklaşık %1,5'lik ilave oran olabilirken, madencilik veya mineral çıkarma gibi yüksek riskli sektörler için %7'yi aşabilir. Bu katkılar, her mesleki faaliyetin doğasında bulunan risklerle ilişkili maliyetleri ele almak için özel olarak tasarlanmıştır. Bu oranların ayrıntılı ve güncel bir tablosu Sosyal Güvenlik web sitesinde bulunabilir:

<https://www.seg-social.es/wps/portal/wss/internet/Trabajadores/CotizacionRecaudacionTrabajadores>.

İşverenler, çalışanların katkı payını maaş bordrolarından düşüp işverenin katkı payına ek olarak bu miktarı da Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödemekle yükümlüdür. Ayrıca işverenler, belirli aralıklarla maaş konusundaki yeni artışlar ile ilgili konuları ve tüm maaş tutarını Sosyal Sigorta Kurumu'na bildirmelidir.

İspanya'nın halihazırda 25 ülke ile ikili Sosyal Güvenlik Anlaşması olmakla birlikte Türkiye bu ülkeler arasında yer almamaktadır.

Asgari ücret:

İspanya'daki mevcut asgari ücret, yıl için asgari ücreti belirleyen 11 Şubat 2025 tarihli 87/2025 sayılı Kraliyet Kararnamesi ile kararlaştırılmıştır. Aylık tutar, yılda 14 ödeme (genellikle Haziran ve Aralık aylarında yapılan iki ikramiye ödemesi dahil) esas alınarak 1.184 avrodur. İspanya'da maaşlar yıllık olarak hesaplanır; bu durum, bir çalışanın asgari brüt yıllık maaşının 16.576 Euro olduğu anlamına gelmektedir.

Tüzel kişi/şirket, bu tutarın bir yüzdesini Vergi Dairesi'ne (Çalışanların Gelir vergisi ödemesinin bir kısmını) ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na (Önceki tabloda Çalışan Payı yüzde olarak belirtilmektedir) ödemek üzere tutmaktadır.

Bu nedenle çalışanın bir şirkete olan maliyetini bilmek için, firmanın Sosyal Güvenlik katkısına (bir önceki tabloda işveren payı ile iş kazalarına ve meslek hastalıklarına firmanın katkı yüzdesini (faaliyet sektörüne bağlı olarak) de) eklemek gerekmektedir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2. Potansiyel Yatırım Alanları

Ekonomi, Ticaret ve Girişimcilik Bakanlığı'nın Yatırım Kaydı'na dayalı olarak yayınladığı verilere göre, İspanya'daki brüt DYY 2024 yılında 40,05 milyar avroya ulaşarak 2023 yılına kıyasla önemli bir artış göstermiş ve beş yıllık ortalamayı aşmıştır. Üretken yatırım tutarı da bir önceki yılın ve son dönem ortalamasının üzerinde, 36,81 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

Yatırım yapısı açısından, halka açık olmayan şirketler üretken DYY'nin büyük çoğunluğunu (%95,2) çekmeye devam ederken, halka açık şirketler yalnızca %4,8'ini oluşturmuştur. Özellikle, halka açık şirketlere yapılan yatırım 2024 yılında keskin bir şekilde artmıştır (%164), ancak toplamda küçük bir paya sahip olmaya devam etmektedir.

Operasyon türü açısından, yeni sermaye katkıları, özellikle sermaye artışları ve sermaye yeniden yapılandırılmalarındaki önemli artışla yönlendirilen toplam üretken yatırımın %80,5'ini oluşturmuştur. Bu yeni katkılar içinde, greenfield yatırımları (yeni projelerin oluşturulması) ve brownfield yatırımları (mevcut tesislerin genişletilmesi) öne çıkmış ve toplamın %27,4'ünü oluşturmuştur. Satın almalar kalan %19,5'i temsil ederek bir önceki yıla göre düşüş göstermiştir (%-38,7).

Menşe ülkeye göre, Birleşik Krallık 2024 yılında 12,27 milyar avro (toplamın %33,3'ü) ile önde gelen yatırımcı olurken, ABD (6,16 milyar avro, %16,7), Fransa (2,39 milyar avro, %6,5) ve Almanya (2,10 milyar avro, %5,7) daha sonra sıralanmıştır. Diğer önemli yatırımcılar arasında her biri 1 milyar avronun üzerinde katkıda bulunan Norveç, Hollanda, İsveç, Meksika ve İtalya yer almıştır. Bir bütün olarak Avrupa ülkelerinin payı toplam doğrudan yabancı yatırımın %72'sine ulaşırken, AB-27'nin payı %31,6'dır.

Sektörel olarak, yabancı yatırımların ana alıcısı olmaya devam eden hizmetler sektörü, toplamın %63,8'ini oluştururken, sanayi (%28,8), inşaat (%7,1) ve birincil sektör (%0,3) takip etmiştir. Hizmetler içinde telekomünikasyon, bilgi hizmetleri ve finansal hizmetler öne çıkmıştır. Sanayide, enerji tedariği (özellikle elektrik, gaz ve yenilenebilir enerji) ve gıda üretimi en büyük yatırım girişlerini çekmiştir.

Bölgesel olarak Madrid Topluluğu, toplamın %67,1'ini (24,7 milyar Avro) alarak, DYY için en büyük destinasyon olmaya devam ederken, Katalonya (%13,4), Valensiya Topluluğu (%3,0) ve Bask (%2,9) takip etmiştir. Bu dört bölge birlikte İspanya'daki tüm yabancı yatırımların yaklaşık %87'sini oluşturmuştur.

Özetle hem toplam hem de üretim yatırımlarındaki artışlar, Avrupa ve Kuzey Amerikalı yatırımcıların güçlü varlığı ve hizmet ve sanayi sektörlerinin yanı sıra ana ekonomik bölgelerdeki yoğunlaşmanın devam etmesiyle, 2024 yılında İspanya'ya gelen doğrudan yabancı yatırımlarda güçlü bir toparlanma görülmüştür.

Financial Times'ın bir hizmeti olan FDI Markets tarafından derlenen verilere göre İspanya, Avrupa'daki yeni DYY projeleri için önde gelen destinasyonlardan biri olmaya devam etmektedir. 2019 yılından 2024 yılına kadar olan dönemde, İspanya'nın hem duyurulan yatırımların sayısı hem de değeri açısından en iyi Avrupa ülkeleri arasında yer almasıyla, yeni greenfield projelerinde istikrarlı bir akış görülmüştür.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Greenfield DYY bilgi ve iletişim teknolojisi, yenilenebilir enerji ve ileri üretim gibi sektörlerde özellikle dinamik olmuştur. Veriler, İspanya'nın ABD, Birleşik Krallık, Almanya ve Fransa'dan önemli katkılarının yanı sıra diğer Avrupa ve Avrupa dışı ülkelerden artan yatırım varlığıyla çok çeşitli yatırımcıları çektiğini göstermektedir.

Sektörel analiz, hizmetlerin, özellikle de Bilgi İletişim Teknolojileri ve iş hizmetlerinin, greenfield doğrudan yabancı yatırımlarının birincil alıcıları olmayı sürdürdüğünü ve otomotiv, kimya ve enerji gibi endüstriyel sektörlerin takip ettiğini ortaya koymaktadır. Projelerin bölgesel dağılımı, Madrid ve Katalonya'nın tercih edilen destinasyonlar olarak hakimiyetini sürdürdüğünü vurgulamaktadır; ancak diğer bölgeler de son yıllarda artan proje faaliyetlerinden faydalanmıştır.

Genel olarak, FDI Markets verileri, İspanya'nın yetenekli iş gücü, altyapısı ve Avrupa tek pazarına entegrasyonu ile desteklenen uluslararası yatırım için bir merkez olarak güçlü konumunu doğrulamaktadır. Greenfield DYY akışlarının dayanıklılığı ve çeşitliliği, ülkenin Avrupa'da operasyonlarını kurmak veya genişletmek isteyen çok uluslu şirketler için çekiciliğinin altını çizmektedir.

İspanya, yabancı yatırımlar için, yenilikçilik, uluslararası entegrasyon ve büyüme potansiyeli nedeniyle birkaç sektörün öne çıktığı çeşitli ve dinamik bir ortam sunmaktadır:

- **Otomotiv.** İspanya, büyük uluslararası üreticilerini, yoğun bir tedarikçi ağını ve gelişen parça endüstrisini içeren kapsamlı bir ekosisteme ev sahipliği yapmakta olup Avrupa otomotiv endüstrisinin temel taşıdır. Sektör, güçlü ihracat yönelimi ve özellikle elektrikli ve bağlantılı araçlar alanlarındaki inovasyon kapasitesiyle öne çıkmaktadır. İspanya'nın sürdürülebilir hareketliliğe olan bağlılığı, yeni teknolojilere yapılan yatırımlara, üretim hatlarının dönüşümüne ve ileri tedarik zincirlerinin geliştirilmesine yansımaktadır. Küresel liderlerin ve yetenekli bir iş gücünün varlığı, İspanya'nın Avrupa'da otomotiv üretimi ve Ar-Ge'nin ön saflarında kalmasını sağlamaktadır.
- **Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT).** İspanya'nın BİT sektörü, yerleşik çok uluslu şirketlerden yenilikçi girişimlere kadar çok sayıda şirket tarafından desteklenen Avrupa'nın en dinamik sektörlerinden biridir. Ülke, dijital işler için sağlam bir temel sağlayan kapsamlı geniş bant ve 5G ağları dahil olmak üzere gelişmiş dijital altyapısıyla tanınmaktadır. İspanya ayrıca uluslararası teknoloji etkinlikleri için bir merkezdir ve önde gelen küresel firmalar için büyük Ar-Ge merkezlerine ev sahipliği yapmaktadır. Sektör, yazılım geliştirme, telekomünikasyon, siber güvenlik ve dijital içerik oluşturma gibi çok çeşitli faaliyetleri kapsar. İspanyol hükümetinin dijitalleşme ve inovasyona odaklanması, sektörün yabancı yatırımcılar için cazibesini daha da artırmaktadır.
- **Biyoteknoloji, İlaçlar ve Yaşam Bilimleri.** İspanya, ilaç üretimi, biyoteknoloji ve tıbbi araştırmalarda güçlü bir geleneğe sahip sağlam bir yaşam bilimleri ekosistemi geliştirmiştir. Ülke, endüstri, akademi ve kamu araştırma kurumları arasındaki iş birliği ortamı tarafından desteklenen klinik deneyler ve biyomedikal inovasyondaki liderliğiyle uluslararası alanda tanınmaktadır. Bilim ve teknoloji parklarının yanı sıra uzmanlaşmış kümeler de sağlık, tarım ve endüstriyel biyoteknoloji alanlarında yeni ürün ve çözümlerin geliştirilmesini teşvik etmektedir. İspanya'nın Ar-Ge'ye olan

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

bağlılığı ve yüksek nitelikli yetenek havuzu, onu yaşam bilimlerine yatırım için tercih edilen bir yer haline getirmektedir.

- **Havacılık ve Uzay.** İspanyol havacılık ve uzay sektörü stratejik olarak değerlendirilmekte ve hem havacılık hem de uzay teknolojisindeki uzmanlığıyla tanınmaktadır. İspanya, büyük endüstriyel kümeler ve araştırma merkezlerine ev sahipliği yapmakta ve şirketleri gelişmiş uçak bileşenleri, uydu sistemleri ve hava trafiği yönetimi çözümlerinin tasarımı ve üretiminde yer almaktadır. Sektör, güçlü hükümet desteğinden, yüksek vasıflı bir iş gücünden ve kamu ve özel kuruluşlar arasındaki iş birliği geleneğinden faydalanmaktadır. İspanya'nın havacılık ve uzay endüstrisi aynı zamanda Ar-Ge yatırımlarında da lider konumda olup malzemelerde, üretim süreçlerinde ve dijital teknolojilerde inovasyonu teşvik etmektedir.
- **Lojistik ve Taşımacılık.** İspanya'nın Avrupa, Afrika ve Amerika kıtalarının kesişme noktasındaki stratejik konumu, kapsamlı ulaşım altyapısıyla birleşerek onu önemli bir lojistik ve dağıtım merkezi haline getirmektedir. Ülke, malların ve insanların verimli bir şekilde taşınmasını kolaylaştıran dünya standartlarında limanlara, havaalanlarına ve demir yolu ağlarına sahiptir. Lojistik sektörü, e-ticaret, depolama ve tedarik zinciri dijitalleşmesinde artan fırsatlarla hızla gelişmektedir. İspanya'nın sürdürülebilirliğe ve akıllı lojistik çözümlerine olan bağlılığı, Avrupa ve küresel pazarlara erişmek isteyen uluslararası yatırımcılar için cazibesini daha da artırmaktadır.
- **Kimya Endüstrisi.** İspanya'daki kimya endüstrisi, ülkenin endüstriyel manzarasında hayati bir rol oynayan en köklü ve yenilikçi sektörlerden biridir. Küresel değer zincirlerine entegrasyonu, Ar-Ge'ye güçlü bir şekilde odaklanması ve sürdürülebilirliğe olan bağlılığıyla öne çıkmaktadır. Temel kimyasallardan ileri malzemelere kadar geniş bir ürün yelpazesinde üretim yapan sektör, otomotiv, ilaç, tarım gibi sektörlerin ana tedarikçisi konumundadır. İspanya'nın kimya endüstrisi aynı zamanda yeni teknolojilerin benimsenmesinde ve şirketler, araştırma merkezleri ve üniversiteler arasındaki iş birliğinin geliştirilmesinde de lider konumdadır.
- **Tarımsal gıda ve Gıda Teknolojisi.** İspanya'nın tarım-gıda sektörü, kalitesi, çeşitliliği ve yenilikçiliğiyle uluslararası alanda tanınmaktadır. Ülke, gıda işleme, paketlenme ve tarım teknolojisi çözümlerinde ilerlemeleri yönlendiren üreticiler, teknoloji merkezleri ve kümelerden oluşan dinamik bir ekosistem sunmaktadır. İspanya'nın elverişli iklimi, zengin tarım geleneği ve gıda güvenliği ve sürdürülebilirliğine olan bağlılığı, onu tarımsal gıda değer zincirinde yatırım için önde gelen bir yer haline getirmektedir. Sektör ayrıca dijital teknolojileri ve açık inovasyon uygulamalarını benimsemeye ön saflarda yer alarak üretkenliği ve rekabet gücünü artırmaktadır.
- **Turizm ve Gayrimenkul.** İspanya turizmde, zengin kültürel mirası, çeşitli manzaraları ve dünya standartlarında ağırlama altyapısıyla her yıl milyonlarca ziyaretçiyi çeken küresel bir liderdir. Sektör, otel ve tatil köyü geliştirmeden seyahat teknolojisine ve sağlık, gastronomi ve kültürel turizm gibi uzmanlaşmış turizm segmentlerine kadar çok çeşitli yatırım fırsatları sunmaktadır. Hem konut hem de ticari gayrimenkul piyasası, özellikle büyük şehirlerde ve kıyı bölgelerinde yabancı yatırımcıları çekmeye devam etmektedir. İspanya'nın istikrarlı yasal çerçevesi ve yüksek yaşam kalitesi, sektörün cazibesine katkıda bulunmaktadır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- **Gelişmekte Olan Sektörler.** İspanya, yenilenebilir enerji, nanoteknoloji ve dijital altyapı gibi gelişmekte olan alanlardaki liderliğiyle giderek daha fazla tanınmaktadır. Ülke, güneş, rüzgâr ve yeşil hidrojen projelerine yaptığı önemli yatırımlarla enerji dönüşümünün ön saflarında yer almaktadır. İspanya ayrıca güçlü bir inovasyon ekosistemi ve destekleyici kamu politikalarıyla yönlendirilen veri merkezleri, akıllı şehirler ve gelişmiş malzemeler gibi alanlarda da ilerleme kaydetmektedir. Yükselen bu sektörler, İspanya'nın daha sürdürülebilir ve dijital bir ekonomiye doğru dönüşümüne katılmak isteyen yabancı yatırımcılara yeni ve heyecan verici fırsatlar sunmaktadır.

İspanya'nın özerk bölgelerindeki yatırım fırsatları göz önüne alındığında, her bölgenin kendi uzmanlık ve rekabet avantajı alanlarını geliştirdiği açıktır. İspanya'nın yabancı yatırımcılara yönelik genel politikası, özellikle inovasyon, sürdürülebilirlik ve uluslararasılaşmaya odaklanarak yüksek katma değer üreten sektörlerle yatırımı aktif olarak teşvik etmektedir.

2025 yılı itibarıyla, her bölgede yatırım için öne çıkan en cazip sektörler aşağıda sıralanmıştır:

- Madrid: Yaşam Bilimleri (Biyoteknoloji, Eczacılık, Sağlık Hizmetleri), BİT, Havacılık, Temiz Enerji, Lojistik
- Katalonya: Otomotiv, Kimyasal, Sanayi 4.0, Yaşam Bilimleri (Biyoteknoloji, Eczacılık, Sağlık Hizmetleri), Tarımsal Gıda
- Endülüs: Havacılık, Kimyasal, Gıda-Tarım, Metal, BİT
- Aragon: Otomotiv, Tarımsal Gıda, Makine Sanayisi, BİT, Lojistik
- Asturias: Enerji, Gıda ve İçecek, Metal ve İleri Üretim, Nanoteknoloji ve ileri malzemeler, Biyoteknoloji, BİT
- Balear Adaları: Turizm Endüstrisi, Gıda Sanayisi, Moda Endüstrisi, Sağlık ve Kaliteli Yaşam Sektörü (sağlık, biyofarmasötik, beslenme ve kozmetik endüstrileri). Diğer endüstriler (ör. Denizcilik, Emlak)
- Kanarya Adaları: Görsel-işitsel, animasyon, video oyunu ve kültür endüstrisi, turizm, enerji ve atık işleme sanayisi, BİT, lojistik, ulaşım, nakliye, biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve eczacılık.
- Kantabriya: Tarımsal gıda, Çevresel / yenilenebilir enerji, Otomotiv yedek parça sanayisi, Biyoteknoloji ve Sağlık hizmetleri, BİT
- Kastilya ve Leon: Tarımsal Gıda, Otomotiv, Kimya-ilaç endüstrisi, Enerji, Endüstriyel Makine (örneğin tarım ve ambalajlama makineleri)
- Kastilya La Mancha: Lojistik, Tarımsal Gıda, Yenilenebilir Enerji ve Çevre, Havacılık, Dış Kaynak Kullanımı ve BİT

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Extremadura: Yenilenebilir enerji, Tarımsal Sanayi, BİT, Turizm, Lojistik ve Ulaşım
- Galiçya: Tekstil Sanayisi, Otomotiv, Gıda Sanayisi, Gemi İnşa Sanayisi ve Yan Sektörler.
- Mursiya: Tarımsal Gıda, Lojistik, Plastik ve Kauçuk Sanayisi, Turizm, Teknoloji ve Back-Office Hizmetleri
- La Rioja: Havacılık, Tarımsal Gıda, Otomotiv, Ayakkabı, Yenilenebilir enerji, hizmetler (BİT, gayrimenkul ve ticari hizmetler, ticaret, konaklama, ulaşım ve iletişim)
- Valensiya: Otomotiv, Endüstriyel Makine, Kimya ve İlaç, Plastik, Tarımsal Gıda, BİT

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı:

a. Genel

Sermayenin serbest dolaşımının Avrupa Birliği tek pazarının dört temel özgürlüğünden biri olduğunu belirtmek gerekir. Bu ilke, Avrupa Birliği'nin İşleyişine İlişkin Antlaşma'nın (TFEU) 63 ila 66. maddelerinde açıkça belirtilmiştir. Buradaki fikir, sermayenin Üye Devletler arasında ve belirli özel durumlara uygulanan istisnalar dışında aynı zamanda Üye Devletler ile üçüncü ülkeler arasında hareketine ilişkin tüm kısıtlamaların ortadan kaldırılması olmaktadır. Bunun nedeni, sermayenin serbest dolaşımının tek pazarın temel taşı olarak görülmesi ve diğer üç özgürlüğü (mallar, kişiler ve hizmetlerin sağlanması) tamamlamasıdır. Aynı zamanda verimli sermaye yatırımı mümkün kılarak ekonomik büyümeye ve avro'nun uluslararası bir para birimi olarak kullanımını teşvik ederek AB'nin küresel bir aktör olarak rolüne katkıda bulunur ve aynı zamanda ekonomik ve parasal birliğin gelişmesi için de gerekli bir etmendir.

2017 yılında Avrupa Komisyonu, AB'nin doğrudan yabancı yatırım akışlarına genel açıklığı ile AB'nin temel çıkarlarının savunulması arasında bir denge kurmak amacıyla Üye Devletlerin doğrudan yabancı yatırımları üzerindeki kontrolünü artırmak için bir topluluk çerçevesinin benimsenmesini önermiştir. Sonuç olarak, Avrupa Birliği'ndeki doğrudan yabancı yatırımların kontrolü amacıyla, OECD ülkelerinin çoğunun uyguladığı kontrol araçlarıyla uyumlu olarak, güvenlik veya kamu düzeni gerekçesiyle doğrudan yabancı yatırımların kontrolüne yönelik bir çerçeve oluşturan, 19 Mart 2019 tarih ve (AB) 2019/452 sayılı Tüzük kabul edilmiştir.

Söz konusu Tüzük, Üye Devletlerin bir şirketin mülkiyet yapısındaki veya yabancı yatırımcıların temel özelliklerindeki önemli değişikliklerden kaynaklanan riskleri değerlendirebilmesini sağlar, doğrudan yabancı yatırımın güvenliği veya kamu düzenini etkileyip etkilemeyeceğini belirlemek için dikkate alınabilecek faktörlerin kapsamlı olmayan bir listesini sunarak yatırım kontrolünün uygulanmasına rehberlik eder ve Üye Devletler arasında yatırım kontrolünün etkinliğini artırmak için bir işbirliği mekanizması kurar.

İspanya'da, 2020 yılında uygulamaya konulmasından bu yana, yabancı yatırımların kontrolü aşağıdaki yasal metinlerle düzenlenmektedir:

- Sermaye hareketlerinin ve yurt dışı ile yapılan ekonomik işlemlerin yasal rejimi ve kara para aklamanın önlenmesine yönelik belirli tedbirler hakkında 4 Temmuz 2003 tarih ve 19/2003 sayılı Kanun (özellikle mükerrer 7. madde)
- 1 Eylül 2023 tarihinde yürürlüğe giren yabancı yatırımlara ilişkin 4 Temmuz 2023 tarih ve 571/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi (ve yürürlükten kaldırılan 664/1999 sayılı Kraliyet Kararnamesi)

2025 yılı Ocak ayında İspanya, Avrupa Birliği (AB) ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği'nde (EFTA) ikamet edenler tarafından yapılan belirli doğrudan yabancı yatırımlara yönelik ön izin gerekliliğini 31 Aralık 2026'ya kadar uzatmıştır. 1/2025 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlüğe giren bu uzatma, 500 milyon avroyu aşan yatırımlar veya İspanya'da halka açık şirketleri ilgilendiren yatırımlar için geçerlidir. Bu tedbirin amacı, kamu düzenini, güvenliğini veya kamu sağlığını etkileyebilecek stratejik sektörlerdeki yabancı yatırımlar üzerindeki kontrolü korumaktır.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bu nedenle, İspanya'da genel prensip, 19/2003 sayılı Kanunun 1. maddesinde ("Sermaye hareketleri ve yabancı ülkelerle ekonomik işlemler özgürlüğü ilkesi") belirtildiği gibi, yabancı ülkelerle sermaye hareketleri ve ekonomik işlemlerde serbestliktir. Madde metni, "yerleşik kişiler ile yerleşik olmayanlar arasında, dış tahsilat ve ödemelerin yanı sıra yurt dışına veya yurt dışından yapılan transferler ve borçlu veya alacaklının mali hesaplarında veya pozisyonlarında değişiklikler içeren veya bunlarla sonuçlanabilecek her türlü eylem, işlem serbest olup bu kanunda ve belirli sektörel mevzuatta belirlenen sınırlamalar dışında herhangi bir sınırlama yoktur." şeklindedir.

Ancak düzenlemeler, bu genel ilkeye ilaveten, İspanya'da kamu düzenini, kamu güvenliğini veya kamu sağlığını etkilediği düşünülen bazı doğrudan yabancı yatırımlar için aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi koşuluyla önceden idari izin alınmasını da gerektirmektedir:

1) Bu yatırımın nihai olarak Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği dışındaki ülkelerin sakinleri tarafından (veya nihai mülkiyeti Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği dışındaki ülkelerin sakinlerine karşılık gelen Avrupa Birliği veya Avrupa Serbest Ticaret Birliği ülkelerinin sakinleri tarafından) yapılmasını ve yatırımcının bir İspanyol şirketinin veya bir kısmının sermayesinin %10'una eşit veya bu oranı aşan bir hisse satın almasını veya bunun kontrolünü ele almasını içerir ve,

2) Yatırım konusunun veya yatırımcının belirli şartları karşılaması:

a) Yatırımın amacının, kritik altyapılar, kritik ve çift kullanımlı teknolojiler, hassas bilgilere erişime sahip olan temel girdilerin temini ve medya dahil olmak üzere 4 Temmuz 2003 tarih ve 19/2003 sayılı Kanunun mükerrer 7. maddesinde ayrıntılı olarak açıklanan belirli alanlarda faaliyet göstermesi.

b) Yabancı yatırımcının belirli özellikleri taşıması. Örneğin, üçüncü bir ülkenin hükümeti tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ediliyorsa veya mükerrer 7. maddenin 3. paragrafında belirtildiği gibi İspanya'da kamu güvenliğini, kamu düzenini veya kamu sağlığını etkileyen suç teşkil eden veya yasa dışı faaliyetlerde bulunacağına ilişkin olarak ciddi bir risk olduğuna dair kanıt mevcutsa.

Buna ilaveten hükümet, kamu güvenliğini, kamu düzenini ve kamu sağlığını etkileyebilecek olması halinde, İspanya'da mükerrer 7. madde kapsamına girmeyen diğer sektörlerdeki doğrudan yabancı yatırımlara yönelik serbestleştirme rejimini askıya alabilir.

Ayrıca, 17 Kasım 2020 tarih ve 34/2020 sayılı Kraliyet Kanun Hükmünde Kararnamesinin Tek Geçici Hükmü uyarınca, Avrupa Birliği veya Avrupa Serbest Ticaret Birliği içindeki ülkelerde ikamet edenlerin yatırımları da, değerlerinin 500 milyon avroyu aşması durumunda veya 4 Temmuz 2003 tarih ve 19/2003 sayılı Kanunun mükerrer 7. maddesinin 2. paragrafı kapsamındaki alanlardan herhangi birine yatırım yapmaları koşuluyla, İspanya'da halka açık şirketlere yönelik olmaları durumunda izin gerektirecektir.

Yatırım izni talebinde bulunmak için "Yabancı Yatırım İnceleme Prosedürü" formunu doldurup Ticaretten Sorumlu Devlet Sekreterliği'ne sunmak gerekmektedir. Buna ilaveten, özel bir rejim ve önceden idari izin söz konusu olacaktır:

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Silah, havai fişek, mühimmat ve sivil patlayıcıların imalatı, ticareti ve dağıtımına yönelik yabancı yatırımlar.
- Silah, mühimmat, patlayıcı ve savaş malzemelerinin üretimi veya ticareti ile doğrudan Milli Savunma ile ilgili diğer faaliyetlere yapılan yatırımlar. Yetki talebinde bulunulabilmesi için Milli Savunma Bakanlığı hükümlerine uyulması gerekecektir.

2024 yılında İspanyol hükümeti, Macar bir konsorsiyumunun tren üreticisi Talgo için yaptığı halka açık satın alma teklifini, ulusal güvenlik endişelerini ve Rusya ile olan bağlantıları gerekçe göstererek engellemiştir. Bu örnek, hükümetin stratejik endüstrileri korumak için tarama mekanizmasını kullanma konusundaki istekliliğini ortaya koymakta ve İspanya'nın ekonomik ve endüstriyel çıkarlarının korunmasında DYY tarama rejiminin pratik uygulamasını vurgulamaktadır.

İznin gerekli olup olmadığına bakılmaksızın, İspanya'daki yabancı yatırımlar ve bunların elden çıkarılması, 571/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi'nde belirtildiği gibi Ticaret Devlet Sekreterliği Yatırım Siciline beyan edilmelidir.

Bu beyan zorunludur ve genel kural olarak yatırım yapıldıktan sonra gerçekleştirilmelidir. İşbirlikçi olmayan zararlı vergi rejimlerinin yanı sıra ülkeleri ve bölgeleri belirleyen 9 Şubat 2023 tarihli ve HFP/115/2023 sayılı Karar'da düzenlenen, doğrudan veya nihai olarak işbirlikçi olmayan alanlardan kaynaklanan yatırımlar söz konusu olduğunda bu kuralın bazı istisnaları bulunmaktadır.

b) Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

i) Yabancıların Gayrimenkul Edinimlerine İlişkin Hükümler

1-Gerçek ve Tüzel Kişiler için Gayrimenkul Edinimi Rejimi

İspanya'da gayrimenkul edinen yabancılar bu gayrimenkuller bakımından İspanyol vatandaşları ile eşit haklara sahip olmaktadır. Gayrimenkul alımı esnasında yabancılar tarafından tamamlanması gereken ayrıca bir prosedür bulunmamaktadır (Yabancılar için zorunlu olan "Finansal Numara Temini" hususunda raporun ilerleyen bölümlerinde bilgi verilecektir).

Genel bir kural olarak, yatırımlar tamamlandıktan sonra beyan edilmelidir. Bu kuralın bir istisnası, yerleşik olmayan kişilerin, İspanya'da, işbirlikçi olmayan yargı bölgelerinden gelen kaynakla 500.000 avrodan fazla değere sahip gayrimenkul edinmesi durumunda geçerlidir; bu gibi durumlarda, DP-2 olarak bilinen bir form önceden Yatırım Siciline sunulmalıdır.

"İşbirlikçi olmayan yargı bölgesi", İspanyol düzenlemelerinde tanımlandığı gibi vergi şeffaflığı ve kara para aklamayla mücadele konusunda uluslararası standartlara uymayan bir ülke veya bölgeyi ifade etmektedir. Bu yetki alanlarından kaynaklanan satın almalar, yasadışı mali akışları önlemek ve mevzuata uygunluğu sağlamak için daha sıkı kontrollere ve ilave raporlama gerekliliklerine tabidir.

Buna ilaveten, yabancı yatırımlara ilişkin 4 Temmuz 2023 tarihli ve 571/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi'nin 20. maddesi, karşılıklı olarak serbestleştirilmesine yönelik bir anlaşma olmadığı sürece, AB üyesi olmayan devletler tarafından diplomatik veya konsolosluk

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

temsilcilikleri için gayrimenkul edinimi amacıyla İspanya'da yapılan doğrudan veya dolaylı yatırımlar için önceden idari izin alınması gerektiğini belirtmektedir.

Bunlara ilaveten milli güvenlik bakımından hassasiyet taşıyan alanlar, koruma bölgeleri, arkeolojik alanlar, milli anıtlar ve parklar, tarihi binalar vb. hakkında uygulanacak yasaklama veya kısıtlamalar tüm kişi ve kuruluşlar için geçerlidir.

2- İspanya'da kurulu yabancı şirketler ile yabancı sermaye ihtiva eden şirketlerin gayrimenkul edinimi

İspanya'da gayrimenkul edinimi bakımından yabancılara yönelik ayrıca bir prosedür bulunmamakta olup genel prosedür çerçevesindeki aşamalar şunlardır:

Emlak Kaydı Belgesi: Alım satım konu emlağın üzerinde herhangi bir borç olmadığına, emlağın satıcı üzerine kayıtlı olduğuna ve kayıtların kendisine satıcı tarafından beyan edilen ile uygunluğuna dair bir yazıyı alıcı Emlak Kaydı İdaresi'nden (Registro de Propiedad) temin eder.

Ön Anlaşma (Contrato de Arras): Bu kontrat satıcının gayrimenkulü alıcıya transfer etme niyetini, alıcının alım niyetini, alıcının satıcı tarafından önerilen fiyat ve şartları kabul ettiğini beyan ettiği bir dokümandır. Bu aşamada genellikle %10 oranında olan kapora satıcıya ödenir. Bu çerçevede alıcı işlem den vazgeçer ise ödediği kaporayı geri alamaz, satıcı işlem den cayarsa kapora tutarının iki katını alıcıya öder. Bahse konu uygulama genel kural olmakla birlikte farklı kural ve oranlar da uygulanabilmektedir.

İpotekli Konut Finansmanı (Tutsat-Mortgage): Gayrimenkul mortgage ile alınacaksa, Ön Anlaşma'nın bir kopyası ilgili bankaya verilir. Banka söz konusu gayrimenkul için ekspertiz yaptırarak değerini belirler. Konut eksper i (Tasador) konunun uzmanı ve genellikle mimar olduğu için mortgage söz konusu olmasa bile ekspertiz raporu alınması alıcının malın değerinden emin olabilmesi açısından faydalı olabilmektedir.

Gayrimenkul Devri: Gayrimenkulün devir işlem i noter tarafından yapılır. Devir işlem i sonrasında gayrimenkulün yeni sahibi kaydedilir ve bu tarihten itibaren gayrimenkule ilişkin tüm vergilerden yeni mülk sahibi sorumludur.

Alıcının Ödediği Vergiler:

Alım Satım Vergisi (*Impuesto de transmisiones patrimoniales*) ve Damga Vergisi (*Impuesto de actos jurídicos documentados*): Alıcı "gerçek kişi" ise alım satım vergisini öder. Bu verginin oranı genellikle alım fiyatının %6'sı ila %10'u arasındadır. Oran gayrimenkulün bulunduğu özerk bölgenin kanunlarına göre değişiklik gösterebilmektedir. (Örneğin Endülüs Bölgesi'nde sabit oran yerine gayrimenkulün değerine göre değişen basamaklı bir oran kullanılmaktadır.) Ticari kullanıma mahsus mağaza gibi birimler veya park yerleri için vergi oranı %10'un üzerine çıkabilmektedir.

Girişimciler tarafından kullanılmış evlerin satışı (evlerin ikinci ve sonraki devirleri) ve şahıslar tarafından evlerin satışı Emlak Devir Vergisine tabi olmasına rağmen, müteahhit tarafından yeni evlerin satışı (evlerin ilk devri) Katma Değer Vergisine tabidir. Ev başına en fazla iki park yeri ve binada bulunan ve birlikte satılan ek yerler dahil olmak üzere evlerin satışı için belirlenen vergi oranları halihazırda aşağıdaki şekilde uygulanmaktadır:

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Genel oran olarak %10,
- Özel rejim veya kamu teşviki kapsamındaki resmi koruma evleri söz konusu olduğunda %4 (“viviendas de protección oficial de régimen especial o de promoción pública”)

Damga Vergisi oranı da bulunduğu bölgeye göre %0,75-%1,5 arasında değişmektedir.

Satıcının Ödediği Vergiler:

Kentsel doğa toprağının değerinin artmasına ilişkin vergi (“Impurato urbana ve naturaleza urbana (IIVTNU)” olarak tanımlanmıştır.): Bu vergi, herhangi bir unvanın mülkiyetinin devredilmesinin veya sınırlı kullanımının, herhangi bir kraliyet hakkının (“derecho real”) devredilmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkan vergidir.

Belediye vergisi olmasından dolayı hesaplama kuralları her belediyenin uyguladığı katsayılara bağlı olacaktır. Verginin hesaplanmasında evin piyasa değeri değil de kadastro değeri dikkate alınmaktadır. Yasaya göre, taraflar arasında aksi kararlaştırılmadıkça bu vergiyi satıcı ödemekle yükümlüdür.

3- Gayrimenkul alımında yabancılara uygulanan kısıtlamalar nelerdir?

İspanya'nın gayrimenkul edinim çerçevesi temelde açık ve ayrımcı olmayan bir yapıdadır ve yabancıların İspanyol vatandaşlarıyla eşit şartlarda her türlü mülkü (konut, ticari veya arazi) satın almasına olanak tanır. Yabancı alıcıları hedef alan belirli yasal kısıtlamalar yoktur.

Küçük bir engel teşkil edebilecek tek prosedür gerekliliği, yabancıların bir gayrimenkul işlemini tamamlamadan önce bir Mali Kimlik Numarası (Número de Identificación de Extranjero, NIE) alma zorunluluğudur. NIE, İspanya'daki mülk satın alma, banka hesabı açma ve yerel makamlara kayıt olma dahil olmak üzere tüm vergi, yasal ve idari süreçler için gereken resmi bir kimlik numarasıdır. İspanya ve diğer AB ülkelerinin vatandaşları için NIE genellikle nispeten hızlı bir şekilde, bazen birkaç gün içinde elde edilebilirken, AB dışındaki ülkelerin vatandaşları için süreç, idari iş yüküne ve başvuranın konumuna bağlı olarak birkaç hafta sürebilmektedir.

İspanya'da merkezi olmayan bir idari yapı olmasına rağmen, gayrimenkul edinme prosedürleri özerk bölgeler arasında büyük ölçüde standartlaştırılmış olup, esas farklılıklar uygulanan vergi oranlarında ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, çok nadir ve istisnai durumlarda, yabancıların gayrimenkul edinimlerinin, özellikle mülkün hassas bir bölgede bulunması veya kritik altyapı veya ulusal güvenlik gibi stratejik sektörlerle bağlantılı olması durumunda, genel DYY tarama mekanizmasına tabi olabileceği de dikkate alınmalıdır. Bu gibi durumlarda, önceden idari izin alınması gerekebilmektedir.

4- Karşılıklılık mevcut mudur?

Türkiye ile İspanya arasında 16 Şubat 1995 tarihinde “Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşviki Anlaşması” imzalanmıştır.

https://ticaret.gov.tr/data/5b8c278813b8760dc40cabf4/%C4%B0spanya_yatirim.pdf

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

5- Gayrimenkul Alımlarının Toplam Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) İçerisindeki Payı

Yıl	Toplam DYY	Gayrimenkul DYY	Payı (%)
2010	12.447	1.369	11,00%
2011	28.497	1.400	4,91%
2012	14.737	1.548	10,50%
2013	17.147	1.867	10,89%
2014	20.479	3.151	15,39%
2015	24.672	4.264	17,28%
2016	26.406	2.744	10,39%
2017	27.732	3.320	11,97%
2018	54.785	4.448	8,12%
2019	24.266	2.592	10,68%
2020	26.153	1.209	4,62%
2021	29.199	1.255	4,30%
2022	32.240	2.685	8,33%
2023	30.960	2.177	7,03%
2024	36.813	1.924	5,23%

Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) Akışları (Brüt) (Özel Amaçlı Kuruluşlar hariç) Milyon Avro cinsinden veriler.

Sektör: 68 Emlakçılık faaliyetleri.. Kaynak: Datainvox – İspanya Ekonomi, Ticaret ve Girişimcilik Bakanlığı

6- Gayrimenkul Edinimi İçin Yabancılar Sağlanan Teşvikler

2025 yılı Nisan ayı itibarıyla, İspanya'da gayrimenkul edinmek isteyen yabancı uyruklular için belirli teşvikler veya ayrıcalıklı planlar bulunmamaktadır. İspanyol yasal çerçevesi, yabancı ve yerli alıcıları eşit şekilde ele almaktadır ve yerleşik olmayanlar için mülk satın alımlarına bağlı vergi indirimleri, sübvansiyonlar veya ikamet avantajları bulunmamaktadır.

Yakın zamana kadar İspanya, 14/2013 sayılı Kanunla oluşturulan ve 500.000 avro veya daha yüksek değere sahip gayrimenkul satın almak da dahil olmak üzere ülkede önemli yatırımlar yapan AB üyesi olmayan vatandaşlara oturma hakkı veren "Altın Vize" programı yürütmekteydi. Bu program Çin, Rusya, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri ve diğer birçok ülkeden yatırımcılar tarafından yaygın olarak kullanılmış ve Madrid, Barselona, Balear Adaları ve Costa del Sol gibi kilit bölgelerde önemli miktarda yabancı yatırıma katkıda bulunmuştur.

Ancak konut satın alınabilirliği ve spekülasyon yatırımlara ilişkin artan endişelere yanıt olarak İspanyol hükümeti, yatırımcılara yönelik Altın Vize programını kaldırma kararı almıştır. Program, 1/2025 Organik Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından 3 Nisan 2025 tarihinde resmen sona ermiştir. Bu tarihten itibaren gayrimenkul yatırımına dayalı yeni ikamet başvuruları kabul edilmemektedir. Son başvuru tarihinden önce yapılan tüm başvurular işleme alınmıştır ve mevcut Altın Vize sahipleri haklarını saklı tutarak önceki koşullar kapsamında izinlerini yenileyebileceklerdir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bu yasal değişiklik, İspanya'yı daha geniş bir Avrupa eğilimine uygun hale getirmektedir; zira diğer bazı ülkeler de son yıllarda benzer yatırım temelli ikamet programlarını kısıtlamak veya aşamalı olarak kaldırmak için harekete geçmiştir.

Yabancı uyruklu kişiler İspanya'da serbestçe gayrimenkul edinebilir, ancak bu tür satın alımlar artık herhangi bir özel göçmenlik avantajı veya mali avantaj sağlamamaktadır. İspanya'da ikamet etmek isteyenler artık alternatif vize seçeneklerini araştırmalı ve mülk yatırımıyla ilgisi olmayan uygunluk koşullarını incelemelidir.

Özetle, İspanya halihazırda gayrimenkul edinen yabancılara herhangi bir teşvik veya ikamet yardımı sunmamaktadır ve düzenleyici ortam, yerleşikler için konut erişilebilirliğine ve piyasa istikrarına öncelik verecek şekilde değişmiştir.

ii) Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Daha önce de belirtildiği gibi, İspanya'daki yabancı yatırımlar öncelikle genel serbestleştirme çerçevesinde gerçekleşmektedir. Ancak, 19/2003 sayılı Kanun'un mükerrer 7. maddesinde belirtildiği gibi, bazı durumlarda İspanya'daki belirli doğrudan yabancı yatırımlar için serbestleştirme rejimi askıya alınmaktadır. Bu durum, yatırımın yasaklanması anlamına gelmemekte, bir izin prosedürü söz konusu olmaktadır.

Özellikle, Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği dışındaki ülkelerin mukimleri (veya nihai intifa hakkı Avrupa Birliği veya EFTA ülkeleri dışındaki ülkelerin mukimlerine tekabül eden AB veya EFTA ülkeleri mukimleri) tarafından yapılan ve kamu düzenini, kamu güvenliğini ve kamu sağlığını etkileyen ve aşağıda belirtilen sektörlerde yapılan doğrudan yabancı yatırımlar için serbestleştirme rejimi askıya alınmıştır (izin gerekmektedir).

a) Fiziksel veya sanal (enerji, ulaşım, su, sağlık, iletişim, medya, veri işleme veya depolama, havacılık, savunma, finansal altyapılar ve hassas tesisler dahil) kritik altyapıların yanı sıra kritik altyapıların korunmasına yönelik tedbirleri belirleyen 28 Nisan 2011 tarih ve 8/2011 sayılı Kanunda tanımlandığı gibi, bu tür altyapıların kullanımı için hayati önem taşıyan arazi ve gayrimenkuller

b) Kritik ve çift kullanımlı teknolojiler, endüstriyel liderlik ve güçlendirme için temel teknolojiler ve telekomünikasyon, yapay zeka, robotik, yarı iletkenler, siber güvenlik, havacılık teknolojileri, savunma, enerji depolama, kuantum ve nükleer teknolojiler, nanoteknolojiler, biyoteknolojiler, ileri malzemeler ve ileri üretim sistemleri dahil olmak üzere İspanya'yı özellikle ilgilendiren program ve projeler kapsamında geliştirilen teknolojiler.

c) 26 Aralık 2013 tarih ve 24/2013 Sayılı Elektrik Sektörü Kanununda ve 7 Ekim 1998 tarih ve 34/1998 Sayılı Hidrokarbon Sektörü Kanununda tanımlanan enerji başta olmak üzere temel girdilerin veya stratejik bağlantı hizmetleri veya hammaddelerin yanı sıra gıda güvenliğiyle ilgili olan girdilerin temini

d) Kişisel Verilerin Korunması ve dijital hakların garanti edilmesine ilişkin 5 Aralık 2018 tarih ve 3/2018 sayılı Organik Kanun uyarınca, başta kişisel veriler olmak üzere

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

hassas bilgilere erişimi olan veya bu bilgileri kontrol etme kabiliyetine sahip olan sektörler.

e) Medya, 31 Mart 2010 tarih ve 7/2010 sayılı Görsel-İşitsel İletişim Genel Kanununda tanımlanan görsel-işitsel iletişim hizmetleri, anılan Kanun hükümlerine tabi olacaktır.

Ayrıca, İspanya'daki doğrudan yabancı yatırımlara yönelik serbestleştirme rejimi aşağıdaki durumlarda askıya alınmaktadır:

a) Yabancı yatırımcının doğrudan veya dolaylı olarak kamu kurumları veya silahlı kuvvetleri de dahil olmak üzere üçüncü bir ülkenin hükümeti tarafından kontrol edilmesi durumunda, böyle bir kontrolün varlığının belirlenmesi için Rekabet Savunma Kanunu'nun 7.2. maddesinde belirlenen kriterlerin uygulanmaktadır.

b) yabancı yatırımcının başka bir Üye Devlette güvenliği, kamu düzenini ve kamu sağlığını etkileyen sektörlerde, özellikle bu maddenin 2. paragrafında belirtilen sektörlerde yatırım yapması veya faaliyetlere katılması halinde.

c) yabancı yatırımcının İspanya'da kamu güvenliğini, kamu düzenini veya kamu sağlığını etkileyen, suç teşkil eden veya yasa dışı faaliyetlerde bulunması yönünde ciddi bir risk varsa.

Yetki alma prosedürü, yabancı yatırımlara ilişkin 4 Temmuz 2023 tarih ve 571/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi'nde açıklanmaktadır. Bu düzenleme, belirli sektörel alanlarda genel serbestleşme rejiminin askıya alınması durumunda bu prosedüre ek olarak aşağıdaki hususları da içermektedir:

- Doğrudan Milli Savunma ile ilgili faaliyetlerde İspanya'da yapılacak yabancı yatırımlar için ön izin rejimi.
- Silahlar, mühimmat, piroteknik maddeler ve sivil kullanıma yönelik patlayıcılar veya Devlet Güvenlik Güçleri ve Birimleri tarafından kullanılan diğer malzemelerle doğrudan ilgili faaliyetlerde İspanya'da yabancı yatırımlar için ön izin rejimi.
- AB üyesi olmayan ülkeler tarafından diplomatik amaçlarla gayrimenkul edinimi için ön izin rejimi.

Ayrıca, 17 Kasım 2020 tarih ve 34/2020 sayılı Kraliyet Kanun Hükmünde Kararnamesinin Tek Geçici Hükmünde, İspanya'daki belirli doğrudan yabancı yatırımların serbestleştirilmesinin askıya alınmasına ilişkin rejimin 31 Aralık 2024 tarihine kadar yabancı yatırımlara uygulanacağını hükme bağlandığı daha önce belirtilmiştir. Yatırımın değerinin 500 milyon avro'yu aştığı, Avrupa Birliği'nin diğer ülkelerinin veya Avrupa Serbest Ticaret Birliği'nin sakinleri tarafından borsada işlem gören İspanyol şirketlerine veya borsada işlem görmeyen şirketlere yapılan doğrudan yabancı yatırımlarda bu uygulama söz konusu olacaktır.

Sonuç olarak, hava taşımacılığı ve radyo endüstrilerinde, hammaddelerle ilgili endüstrilerde, stratejik öneme sahip madenlerde ve madencilik haklarında, televizyon, oyun, telekomünikasyon ve özel güvenlik endüstrilerinde, silah ve patlayıcıların üretimi, pazarlanması veya dağıtımı ile ilgili endüstrilerde ve ulusal güvenlikle ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan yatırımlar, sektöre özel mevzuatla belirlenen ilgili kurumlar tarafından getirilen

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

gerekliliklere tabidir; ancak bu gereklilikler karşılandıktan sonra bu hükümler bunlara uygulanabilir.

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

İspanya, Avrupa Birliği genelinde, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde koordine edilen kapsamlı ve çok katmanlı bir yatırım teşvik sistemi geliştirmiştir. Bu çerçevede, yatırımı, istihdamı, yenilikçiliği ve dengeli bölgesel kalkınmayı teşvik etmek için tasarlanmıştır ve çok çeşitli sektörlerden hem yerli hem de yabancı yatırımcıların erişimine açıktır.

1. Avrupa Birliği Teşvikleri.

Avrupa Birliği'nin bir üyesi olarak İspanya, çok çeşitli AB finansman programlarından ve destek mekanizmalarından yararlanmaktadır. Bunlar arasında, daha az gelişmiş bölgelere ve stratejik sektörler için özel olarak odaklanarak, ekonomik yakınlığı, yenilikçiliği ve sürdürülebilir büyümeyi teşvik etmeyi amaçlayan hibeler, krediler ve garantiler yer almaktadır. “Yeni Nesil AB” programı ve Çok Yıllı Finansal Çerçeve (2021-2027), İspanya'ya yeşil ve dijital geçişi desteklemek, sosyal ve bölgesel uyumu güçlendirmek ve özel sektör yatırımını artırmak için benzeri görülmemiş kaynaklar sağlamıştır. Avrupa Yatırım Bankası (EIB) ve Avrupa Yatırım Fonu (EIF) gibi AB kurumları, özellikle KOBİ'ler ile yenilikçi şirketler tarafından yönetilen ve ulaşım, enerji ve dijitalleşme gibi alanlardaki projelerin finansmanı ve garanti edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Buna ilaveten, bölgesel farklılıkları azaltmak ve altyapı, araştırma ve insan sermayesi gelişimini desteklemek için AB yapısal ve uyum fonları mevcuttur.

Faydalı bağlantılar:

-Maliye Bakanlığı. Avrupa Fonları Genel Sekreterliği

<https://www.fondoseuropeos.hacienda.gob.es/sitios/sgfe/es-ES/Paginas/inicio.aspx>

-Yeni Nesil AB - İspanya Hükümeti Toparlanma, Dönüşüm ve Dayanıklılık Planı.

<https://planderecuperacion.gob.es/>

-Avrupa Yatırım Bankası

<https://www.eib.org/en/index>

-Avrupa Yatırım Fonu

<https://www.eif.org/index.htm>

2. Ulusal Teşvikler (Devlet Teşvikleri)

İspanyol merkezi hükümeti, ülke genelinde yatırımı ve ekonomik faaliyeti teşvik etmek için kapsamlı ve gelişen bir teşvik sistemi oluşturmuştur. Bu sistem aşağıdaki hususları içermektedir:

- Eğitim ve İstihdama Yönelik Teşvikler: Devlet, sosyal güvenlik primlerinde indirim, eğitim hibeleri ve işe alım ikramiyeleri sunan programlar aracılığıyla çalışanların işe alınmasını ve eğitilmesini teşvik etmektedir. Bu önlemler, belirsiz süreyle istihdamı desteklemek, gençlerin ve savunmasız grupların işgücü piyasasına erişimini kolaylaştırmak ve sürekli beceri geliştirmeyi teşvik etmek için tasarlanmıştır. Sistem, stratejik ve ortak bir yaklaşım sağlamak amacıyla özerk topluluklar ve sosyal ortaklarla koordine edilmektedir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Sektöre Özel Teşvikler: Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge), teknolojik yenilik, yenilenebilir enerji, biyoteknoloji, turizm ve endüstriyel modernizasyon gibi öncelikli sektörlerdeki faaliyetler için mali yardım ve vergi avantajları mevcuttur. Destek, geri ödemesiz hibeler, sübvansiyonlu veya faiz indirimli krediler ve diğer mali araçlar şeklinde olabilir. Hükümet, İspanyol Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi gibi ulusal öncelikler ve AB öncelikleriyle uyum sağlamak amacıyla stratejik planlarını düzenli olarak güncellemektedir.
- Bölgesel Yatırım Teşvikleri: Devlet, özellikle gelişme düzeyi düşük olan veya yapısal zorluklarla karşı karşıya olan bölgelerdeki verimli yatırım projelerine doğrudan mali destek sağlamaktadır. Bu teşvikler AB yönergelerine uygun olarak düzenlenmektedir ve bölgesel dengesizlikleri azaltmayı, iş yaratımını teşvik etmeyi ve ekonomik çeşitliliği artırmayı amaçlamaktadır. Uygun projeler genellikle yeni sanayi tesislerinin kurulmasını, mevcut faaliyetlerin genişletilmesi veya modernleştirilmesini ve yenilikçi veya çevresel açıdan sürdürülebilir süreçlere yapılan yatırımları içermektedir.
- Yenilikçi KOBİ'lere Destek: Küçük ve orta ölçekli işletmeler arasında inovasyonu, rekabet gücünü ve uluslararasılaşmayı teşvik etmek için özel programlar ve finansman hatları mevcuttur. Bunlar Ar-Ge projelerine, dijital dönüşüme ve pazar genişlemesine yönelik hibeleri, kredileri ve garantileri içerebilir.
- Resmi Kredi Enstitüsü (ICO): İspanya'nın devlete ait kalkınma bankası olan ICO, özellikle inovasyon, sürdürülebilirlik ve uluslararasılaşma ile ilgili yatırım projeleri için ayrıcalıklı finansman sunmaktadır. ICO, her ölçekteki işletmeye erişilebilir kredi sağlamak için ticari bankalarla iş birliği yapmaktadır.

3. Bölgesel ve Yerel Teşvikler

İspanya'nın 17 özerk topluluğu ve çok sayıda yerel makamı, ulusal teşvikleri, yerel ekonomik önceliklere ve ihtiyaçlara göre uyarlanmış kendi destek önlemleriyle tamamlamaktadır. Bunlar arasında aşağıdakiler bulunabilir:

- Bölgesel kalkınma planlarıyla uyumlu olarak stratejik sektörler veya bölgelere yapılan yatırımlar için ilave hibeler, vergi teşvikleri veya sübvansiyonlu krediler.
- Altyapı geliştirme, hızlandırılmış lisanslama prosedürleri ve uygun koşullarda araziye veya tesislere erişim desteği.
- Yatırımcılara yönelik, çoğunlukla bölgesel kalkınma ajansları veya yatırım tanıtım ofisleri aracılığıyla sağlanan, teknik yardım, eğitim ve danışmanlık hizmetleri.
- Uluslararası yatırım çekmek ve takımadalarda ekonomik çeşitliliği teşvik etmek için benzersiz vergi ve düzenleyici avantajlar sunan Kanarya Adaları Özel Bölgesi (ZEC) gibi özel rejimler.
- Yerel yönetimler ayrıca altyapı, kamu hizmetleri ve idari prosedürler için destek sağlayarak ve kamu-özel sektör ortaklıklarını teşvik ederek yatırımı kolaylaştırabilir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bölgesel ve yerel teşvikler genellikle ulusal ve AB desteğiyle uyumludur, ancak ilgili makamlar tarafından belirlenen genel yardım yoğunluğu sınırlarına ve uygunluk kriterlerine tabidir. Bu teşviklerin kullanılabilirliği ve kapsamı, İspanya'nın ekonomik manzarasının çeşitliliğini yansıtarak bir bölgeden diğerine değişebilmektedir.

Bilgiye Erişim ve Başvuru

Mevcut teşviklerin çeşitliliği ve değişen doğası göz önüne alındığında, yatırımcıların tüm idari düzeylerdeki hibeler ve destek mekanizmaları hakkında güncel bilgiler sağlayan resmi ICEX-Invest in Spain “Aid & Incentives Search” aracına başvurmaları teşvik edilmektedir. Bu platform, şirketlerin ilgili fırsatları belirlemesine olanak tanımaktadır:

<https://www.investinspain.org/en/doing-business/aids-and-incentives>

<https://ipyme.org/es-es/AyudasIncentivos/Paginas/BuscadorAvanzado.aspx>

Bölgesel yatırım ajansları ayrıca yatırımcılara mevcut programlar ve başvuru prosedürleri konusunda rehberlik etmek için ücretsiz danışmanlık hizmetleri de sunmaktadır (iletişim bilgilerini edinmek için eklere bakınız).

Teşviklerin mevcudiyeti, kapsamı ve koşullarının sektöre, bölgeye ve her yatırım projesinin özelliklerine bağlı olarak değişebileceği unutulmamalıdır. Teşviklerin çoğu rekabetçidir ve başvuru ve onay süreçlerine tabidir. Bu özet genel bir kılavuz olarak tasarlanmıştır; belirli projeler için profesyonel tavsiye alınması ve ilgili makamlara danışılması tavsiye edilir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

C. İSPANYA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

İSPANYA'DA TÜRK YATIRIMLARI

YIL	BRÜT	NET	SERMAYE
2010	5,98	5,97	45,19
2011	0,73	0,73	23,56
2012	6,78	6,78	30,00
2013	33,13	30,37	34,50
2014	3,31	3,30	45,11
2015	59,07	58,70	76,25
2016	31,67	31,65	102,38
2017	35,72	35,60	147,25
2018	6,55	6,55	147,62
2019	21,11	21,11	84,67
2020	10,69	10,69	48,97
2021	11,47	11,29	98,51
2022	28,40	27,76	329,33
2023	22,46	21,58	N/A
2024	25,69	25,68	N/A

Milyon avro cinsinden veriler. (Seçili parametre: Nihai yatırım yapan ülke olarak Türkiye) (SPE değil. Özel Amaçlı İşletmeler) Kaynak: Datainvox – İspanya Ekonomi, Ticaret ve Girişimcilik Bakanlığı

TÜRKİYE'DEN DYY AKIŞLARI (BRÜT) (2010-2024) (ANA SEKTÖRLER)

SEKTÖR	EUR
30 DİĞER TAŞIMA MALZEMELERİNİN ÜRETİMİ	53,03
24 METALURJİ; DEMİR VE ÇELİK ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ	32,15
10 GIDA SANAYİ	27,79
55 KONAKLAMA HİZMETLERİ	27,00
22 KAUÇUK VE PLASTİK ÜRÜNLERİN ÜRETİMİ	25,18
68 GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	20,15
52 DEPOLAMA VE TAŞIMACILIKLA İLGİLİ FAALİYETLER	19,96
46 TOPTAN VE ARACI TİCARET. MOTORLU TAŞITLAR HARİÇ TİCARET	18,12
41 BİNA İNŞAATI	14,42
56 YİYECEK VE İÇECEK HİZMETLERİ	13,39
27 ELEKTRİK MALZEME VE EKİPMANLARININ İMALATI	12,00
20 KİMYA ENDÜSTRİSİ	9,44
70 MERKEZ OFİS FAALİYETİ; YÖNETİM DANIŞMANLIK FAALİYETİ	5,45
45 MOTORLU TAŞITLAR VE MOTOSİKLETLERİN SATIŞI VE ONARIMI.	4,89
81 BİNA HİZMETLERİ VE BAHÇECİLİK FAALİYETLERİ	3,89

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

47 MOTORLU TAŞITLAR HARIÇ PERAKENDE TİCARET	3,74
64 SİGORTA VE EMEKLİLİK FONLARI HARIÇ FİNANSAL HİZMETLER	2,36
43 ÖZEL İNŞAAT FAALİYETLERİ	2,36
50 DENİZ VE İÇ SU TAŞIMACILIĞI	1,19
21 ECZACILIK ÜRÜNLERİ İMALATI	1,03
Diğerleri	5,20

Milyon avro cinsinden veriler. (Kriter: Nihai yatırım yapan ülke olarak Türkiye) (SPE değil. Özel Amaçlı İşletmeler) Kaynak: Datainvox – İspanya Ekonomi, Ticaret ve Girişimcilik Bakanlığı

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

- **Vize sorunu:** Başta tır şoförleri olmak üzere iş insanlarımızın vize işlemlerinde kolaylık sağlanması talebimiz mevcuttur. Gümrük Birliğine üye bir ülke olarak mallarımızın serbest dolaşıma sahip olduğu bir durumda bu malların taşımacılığında çalışan kişilerin dolaşımında yaşanan sıkıntılara anlam verilememektedir. Bu noktada karşılıklı faydanın yüksek olduğu bu dönemde vize işlemlerinde kolaylık sağlanması gerekmektedir.

- **Geçiş belge kotası nedeniyle yaşanan sorunlar:** İki ülke arasındaki ticaretin aksamadan devam edebilmesi adına tek tip geçiş belgesi kotasının serbestleştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Geçişlerin serbestleşmesinin mümkün olmaması halinde ise Türk taşımacılarına tahsis edilen tek tip geçiş belge kotasının 20.000 adede yükseltilmesi sektörümüz adına önem arz etmektedir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

D. DİĞER ÜLKELERİN İSPANYA'DAKİ YATIRIMLARI

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR (BRÜT)

	2020	2021	2022	2023	2024	2020-2024
ABD	6.322,45	3.894,03	9.345,92	7.661,78	6.157,54	33.381,72
BİRLEŞİK KRALLIK	2.708,13	3.253,35	3.976,20	3.781,51	12.266,55	25.985,74
FRANSA	2.244,78	8.026,73	3.328,21	2.802,51	2.391,53	18.793,77
ALMANYA	1.575,40	1.509,42	4.792,63	3.774,98	2.098,07	13.750,50
İSVİÇRE	3.722,52	112,21	931,51	1.454,74	563,87	6.784,86
AVUSTRALYA	276,30	2.480,98	1.351,16	1.228,71	547,98	5.885,12
İSPANYA	381,49	473,50	996,47	1.525,37	1.810,74	5.187,58
İSVEÇ	1.412,88	1.354,27	327,81	115,69	1.355,96	4.566,61
HOLLANDA	601,12	681,39	1.007,03	542,26	1.455,28	4.287,09
MEKSİKA	774,94	683,26	242,82	1.060,88	1.005,80	3.767,70
JAPONYA	667,82	1.337,12	334,59	460,58	670,69	3.470,80
İTALYA	355,29	804,81	933,02	239,26	987,01	3.319,40
KANADA	440,91	239,56	739,87	1.199,10	438,45	3.057,90
NORVEÇ	74,23	32,15	49,41	327,03	1.654,14	2.136,97
AVUSTURYA	23,79	65,41	693,59	734,01	53,87	1.570,66
PORTEKİZ	168,65	138,25	206,83	823,05	155,37	1.492,15
BELÇİKA	313,15	294,44	325,32	198,83	270,57	1.402,31
KATAR	1.218,44	7,98	4,42	0,00	4,21	1.235,06
ÇİN	459,30	433,97	94,69	143,47	88,88	1.220,31
RUSYA	8,67	941,33	60,49	14,90	69,35	1.094,74

Milyon avro cinsinden veriler. (SPE değil. Özel Amaçlı İşletmeler) (Ortak ülke: Nihai yatırım yapan ülke)
Kaynak: Datainvox – İspanya Ekonomi, Ticaret ve Girişimcilik Bakanlığı

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

DYY STOK- ANA YATIRIMCILAR

SIRALAMA	ÜLKE	2022 (*)
1	ABD	106.950,36
2	FRANSA	64.331,23
3	BİRLEŞİK KRALLIK	57.652,12
4	ALMANYA	55.435,97
5	İTALYA	52.665,48
6	MEKSİKA	28.369,83
7	İSPANYA	23.076,29
8	HOLLANDA	16.548,37
9	İSVİÇRE	15.396,27
10	PORTEKİZ	14.425,71
11	AVUSTRALYA	13.522,82
12	JAPONYA	12.511,36
13	ÇİN	11.347,75
14	KANADA	9.928,87
15	ARJANTİN	9.240,29
16	İSVEÇ	5.799,14
17	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	5.656,17
18	SİNGAPUR	4.398,24
19	BELÇİKA	3.451,15
20	BREZİLYA	3.111,19

(*) Son veriler 2022 yılına aittir (Veriler milyon avro cinsindendir) (SPE – Özel Amaçlı Kuruluşlar değil) (Ortak ülke: Nihai yatırım yapan ülke) Kaynak: DatainveX – İspanya Ekonomi, Ticaret ve Girişimcilik Bakanlığı

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1.Faydalı Bağlantılar

1.1.- Merkezi Yönetim Desteği

INVEST IN SPAIN

Tel: +34 91 349 7100

Email: informacion@icex.es

Web: <https://www.investinspain.org/>

INVEST IN SPAIN kuruluşunun Türkiye'deki iletişim noktaları:

İspanya Büyükelçiliği-Ticaret Ofisi-Ankara

Tel: +90 312 4687047

Email: ankara@comercio.mineco.es

İspanya Başkonsolosluğu Ticaret Ofisi-İstanbul

Tel: +90 212 2966161

Email: estambul@comercio.mineco.es

1.2.- Bölgesel Destek

A.- Madrid Bölgesi

INVEST IN MADRID

Tel: +34 91 422 16 20

Web: <https://investinmadrid.com/>

Email: info@investinmadrid.com

B.- Katalonya Bölgesi

CATALONIA TRADE & INVESTMENT

Tel: +34 93 476 72 87

Web: <https://catalonia.com/>

Email: info.accio@gencat.cat

C.- Aragon Bölgesi

ARAGÓN EXTERIOR - INVEST IN ARAGON

Tel: +34 976 221 571

Web: <https://investinaragon.com/>

Email: invest@investinaragon.com

D.- Endülüs Bölgesi

INVEST IN ANDALUSIA

Tel: +34 955 030 775

Web: <https://www.investinandalucia.es/>

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Email: invest@andaluciatrade.es

E.- Kastilya La Mancha Bölgesi

INVEST IN CASTILLA-LA MANCHA

Tel: +34 925 259 137

Web: <https://www.investinclm.com/en/>

Email: invest@ipex.es

F.- Bask Bölgesi

SPRI S.A. – INVESTOR SUPPORT IN THE BASQUE COUNTRY

Tel: +34 900 92 93 93

Web: <https://www.spri.eus/es/invest-in-basque-country/>

Email: info@spri.eus

G.- Galiçya Bölgesi

GALICIAN INSTITUTE FOR ECONOMIC PROMOTION (IGAPE)

Tel +34 900 81 51 51 / 981 541 147

Web: <https://igape.gal/es/oficina-economica/invertir-en-galicia>

Email: investingalicia@igape.es

H.- Balear Adaları Bölgesi

DEPARTMENT OF BUSINESS, EMPLOYMENT AND ENERGY

Tel: +34 971178900

Web: <https://www.caib.es/webgoib/es/w/consejeria-empresa-empleo-y-energia>

Email: promocioeconomica@caib.es

I.- Valensiya Bölgesi

VALENCIAN INVESTMENT DESK (IVACE)

Tel: +34 961 209 741

Web: <https://invest-cv.es/en/>

Email: investcv.ivace@gva.es

J.- Mursiya Bölgesi

INSTITUTO DE FOMENTO DE LA REGIÓN DE MURCIA (INFO - INVEST IN MURCIA).

Tel: +34 968 362 800

Web: <http://www.investinmurcia.com/en/>

Email: investinmurcia@info.carm.es

K.- Kastilya Leon Bölgesi

INSTITUTO PARA LA COMPETITIVIDAD EMPRESARIAL DE CASTILLA Y LEÓN (ICE)

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Tel: + 34 983 32 41 68

Web: <https://www.investincastillayleon.com/>

Email: inversiones.ice@jcyl.es

L.- Asturias Bölgesi

ASTURIAN AGENCY FOR SCIENCE, BUSINESS COMPETITIVENESS AND INNOVATION (SEKUENS)

Tel: + 34 985 980 020

Web: <https://www.investinasturias.es/en/>

Email: investinasturias@sekuens.es

M.- La Rioja Bölgesi

AGENCIA DE DESARROLLO ECONÓMICO DE LA RIOJA (ADER)

Tel: +34 941 291 500

Web: <https://www.ader.es/invierte-en-la-rioja/>

Email: ader@larioja.org

N.- Extremadura Bölgesi

INVEST IN EXTREMADURA

Tel: +34 924 00 56 10

Web: <https://www.investinextremadura.com/home>

Email: invesxt@juntaex.es

O.- Kanarya Adaları Bölgesi

SOCIEDAD CANARIA DE FOMENTO ECONÓMICO S.A. (PROEXCA)

Tel: +34 928 22 95 73

Web: <https://canaryislandshub.com/>

Email: info@canaryislandshub.com

P.- Kantabriya Bölgesi

SOCIEDAD PARA EL DESARROLLO REGIONAL DE CANTABRÍA (SODERCAN)

Tel: +34 942 290 003

Web: <https://investincantabria.com/>

Email: investincantabria@gruposodercan.es

Q.- Navarra Bölgesi

Sociedad de Desarrollo de Navarra (SODENA)

Tel: +34 848 42 19 42

Web: <https://investinnavarra.com/en/>

Email: info@investinnavarra.com

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2. Ulaşılabilecek Hukuki& Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Avukatlık Büroları ve Danışmanlık Firmaları
(Liste herhangi bir sıralama veya tavsiye içermemektedir)

Türkler ve Türkçe konuşanlar:

FONT & YILDIZ TAX AND LEGAL SERVICES

Yetkili: Axel Yıldız Kalaycı

Cep Tel: + 34 618 919 360

Ofis Tel: +34 93 494 89 80 Fax: +34 93 494 89 81

E.mail: ayildiz@fy-legal.com

Adres: Avenida Diagonal, 601 6. Kat C Kapi Zurich Binasi 08028 Barselona

Madrid Yetkilisi: Yusuf Demirbilek

Cep Tel: 620 749 110

Madrid Adres: Calle Principe de Vergara, 55 Piso 6-B 28006 Madrid

E.mail: ydemirbilek@fy-legal.com

Web: www.fontyildiz.es

ECE ZEREY LEGAL & BUSINESS CONSULTING

Yetkili: Ece Zerey

İstanbul ve Madrid Barosuna kayıtlı avukat

Tel: + 34 652 012 317

Adres: Calle Goya 83, Piso 7D, 28001 Madrid

E.mail: info@ecezerey.com

Web: www.ecezerey.com

ZEYNEP YILDIRAN

Tel: +34 682609516

E-mail: zeynep.yildiran@gmail.com

Adres: Calle Sevilla, 45 1. Planta 11402 Jerez de la Frontera – Cádiz

NALAN KAYHAN KARAN

Tekstil sektörü başta olmak üzere, danışmanlık hizmetleri ve hukuk firmaları bağlantıları sağlamaktadır.

Tel: +34 646 55 69 33

E.mail: nalan.kayhan@linaroka.com, nklm10@hotmail.com

Diğer Avukatlar:

Madrid:

SERVICIOS AUXILIARES DE EMPRESA SA

Yetkili: Jose Ramon R de Juan Barroso

Adres: Avda Menendez Pelayo, 83

28007 Madrid

Tel: + 34 91 502 10 03

Fax: + 34 91 502 10 02

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

DLA PIPER SL SPAIN

Yetkili: Diego Ramos
E-mail: diego.ramos@dlapiper.com
Adres: Paseo de la Castellana, 35 -2º
28046 Madrid
Tel: +34 91 319 12 12
Fax: +34 91 319 19 40
Web: <http://www.dlapiper.com/spain/madrid/>

LAZARO & OKCU ABOGADOS

Yetkili: Marta Lázaró
Adres: Parque Empresarial “La Finca” P. Club Deportivo,1 Edificio 17
Pozuelo de Alarcon 28223 Madrid
Tel: + 34 914292622
Cep Tel: + 34 609 00 09 85
E-mail: marta_lazaro@icam.es

LAMBAL ABOGADOS

Yetkili: Pablo Laorden
Adres: C/Caracas, 19, 3º Izda, 28010 Madrid
Tel: +34 91 426 18 91 ext 101
Fax: +34 91 426 18 92
Web: www.lambal.es
E-mail: plm@lambal.es

SCUDAMORE ABOGADOS

İstanbul Ofisi Yetkili: Semih Bolca
Adres: Acıbadem Fatih Cad. Onur Sok. No:2 Yurttaş Apt. D:10 Kadıköy- İstanbul
Tel: + 90 216 339 51 51
Cep Tel: + 90 532 520 56 06
E-mail: semihbolca@gmail.com
Web: www.bolcahukuk.com

Madrid Ofisi Yetkili: Jeremy R. Scudamore
Adres: Plaza Castilla,3 15- E2 28046 Madrid
Tel: + 34 915 939 126
Fax: + 34 915 939 613
Web: www.scudamore.es

Londra Ofisi Yetkili: Jeremy R. Scudamore
Adres: 2, Harcourt Buildings, Middle Temple Lane, London EC4Y 9DB
Tel: 020 7353 9891
E-mail: jrs@scudamore.es

MENDO SAMITIER ABOGADOS

Yetkili: José Manuel Mendo Samitier
Adres: Calle Hermosilla, 48 1- D Madrid
Cep Tel: + 34 605 53 02 70 Ofis Tel: + 34 91 749 80 48
E-mail: jm.mendo@mendosamitier.com

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Web: www.mendosamitier.com

J&A GARRIGUES, S.L.P.

Yetkili: Javier Marzo

Adres: Hermosilla 3 - 28001 Madrid

Tel: +34 91 514 52 00

Fax +34 91 399 24 08

Web: www.garrigues.com/

JAVIER PEREZ BUSTAMENTE MONESTERIE

Adres: Zorrilla 21- 1 piso 28014 Madrid

E-mail: jpbustamantel@hotmail.com

Tel: +34 91 523 30 93 / +34 91 523 17 21

Fax: +34 91 523 21 27

SANCHEZ PINTADO & NUNEZ

Yetkili: Pilar Salinas

Adres: C/Serrano, 16 5 izqda Madrid

Tel: + 34 91 426 11 55

Fax: + 34 91 431 35 54

E-mail: psalinas@sp-n.com

Web: www.sp-n.com

PEREZ-LLORCA ABOGADOS

Yetkili: María Jesús González-Espejo

Adres: C/ Velázquez, 29 – 4º 28001 Madrid

Tel: + 34 91 436 33 12

Fax: + 34 91 436 04 30

Web: www.perezllorca.com

E-mail: mjgonzalezspejo@perezllorca.com

M M M & M ABOGADOS (Monereo, Meyer & Marinel-Lo)

Yetkili: Michael Fries

Adres: Calle Alfonso XII, 30 28014, Madrid

Tel: + 34 91 319 96 86

Fax: + 34 91 308 53 68

Web: www.mmmm.es

E-mail: mfries@mmmm.es

ANTONIO VIÑAL & CO. ABOGADOS

Adres: Calle Velázquez, 37 Primera planta
28001 Madrid

Tel: +34 91 420 24 27 Fax: +34 91 420 12 33

E-mail: madrid@avinalabogados.com

Web: www.avinalabogados.com

AGUIRRE ABOGADOS

Yetkili: Adolfo Aguirre

Adres: Calle Dr. Fleming, nº 31-4º - 28036 Madrid

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Tel: +34 91 125 04 82
Fax: +34 91 443 08 14
E.mail: aguirre@aguirreabogados.com
Web: www.aguirreabogados.com

GNGH ABOGADOS

Yetkili: Juan Ramón García Notario
Adres: Paseo de la Castellana, 156, Planta 6 28046 Madrid
Tel: + 34 91 598 33 68
Fax: + 34 91 556 68 96
E-mail: jgarcianotario@gngh-abogados.com
Türkiye Ofis Yetkili: Belgin Dinç
E-mail: belgin.dinc@gngh-abogados.com
Türkiye Adres: Katip Mustafa Çelebi Mah. Ipek sok. No: 2/4 34433
Beyoğlu/ Istanbul
Tel: + 90 212 245 30 50

Barselona:

SEYDE ABOGADOS Y CONSULTORES

Adres: Aragon,284 6-1 A 08007 Barcelona
Tel + 34 93 285 16 14
Fax : + 34 93 285 13 57
Web: http://www.seyde.es/carta_turc.html
E-mail: internacional@seyde.es

MARTINEZ COMIN

Consultores & Auditores
Adres: C/Aribau 191 1º2ª
08021 Barcelona
Tel: +34 93 3909720
Fax: +34 93 2022331
Web: www.martinezcomin.com

GEA BARCELONA EUROPEAN CONSULTING SLP.

Adres: Avda. Diagonal 419, Prin. 2ª
08008 Barcelona
Tel: +34 93 218 84 31
Fax: +34 93 218 63 96
Web: www.geaslp.eu

BBCA LEGAL

(Deniz, hava ve kara tasimaciligi konusunda uzmanlasmis)
Bufete Berenguer Comas
Adres: Paseo Colon 24, 1º1ª Barcelona 08002
Yetkililer: Víctor Domínguez Santaló / Luis Navarro Serrate
Tel:+34 93.302.11.43
Fax:+34 93.412.61.17
Web: www.bbcalegal.com

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

E-mail: victor.dominguez@bbcalegal.com / corporate@bbcalegal.com

RIGOL ABOGADOS LAWYERS

Yetkili: Franc Rigol Garrit

Adres: Casanova, 173 08036 Barcelona

Tel: 93 494 05 24

E-mail: contacte@rigolabogados.com

Valensiya:

PORCAR Y MORATA ABOGADOS Y CONSULTORES, S.L.P.

Yetkili: Adolfo Porcar Rodilla (Valensiya Fahri Konsolosu)

Adres: Paseo de Ruzafa, 11-10ª de Valencia

Tel: +34 96331 70 98

E-mail: administracion@porcarmorata.es

Endülüs:

MARTINEZ ECHEVARRIA ABOGADOS (T.C. Malaga Fahri Konsolosu)

Yetkili: Vicente Morató Sanchez

Adres: Centro de Negocios Puerto Banús, Edificio D – 29660 Marbella

Tel: + 34 952 765 000

Cep tel: + 34 680 980 558

Fax: + 34 952 764 476

E-mail: vicente.morato@martinezechevarria.com

M &S MOLINA ABOGADOS

Yetkililer: Sergio Molina Fernández (Avukat)

Cep Tel: + 34 659 45 12 63

Aysen Orhan (Danışman)

Cep Tel: +34 659 45 19 14

Adres: C/Princesa, N° 5- 1/B 29740, Torre del Mar, Málaga

Tel: +34 952 03 91 21

Fax: +34 952 54 71 94

Cep Tel: + 34 659 45 191

Web: www.msmolinaabogados.com

E-mail: molinaysen@gmail.com / sergio@msmolinaabogados.com /

aysen@msmolinaabogados.com

MARIA DE LOS YAZMINES DE LA ROSA ÖZKURT

Avukat

Adres: Francisco Guillon, 11 . cp. 29017 Málaga

Tel: + 34 639588578

Faks: + 34 952290635

E-mail: j.delarosa@icamalaga.org

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Galicia Bölgesi:

FRANCISCO PELETEIRO GALLEGO (T.C. Coruña Fahri Konsolosu)

Adres: Avda. Linares Rivas,6 15005 Coruña – Galicia

Tel: + 34 981 122 066

Fax: + 34 981 122 029

E-mail: ppeleteiro@pyp-abogados.com

Bilbao (Bask Bölgesi)

BUFETE BARRILERO Y ASOCIADOS

Gonzalo Grijelmo

Avukat- Ortak

Adres: Alameda de Urquijo, 12 48008 Bilbao

Cep Tel: + 34 629 424 416

Ofis Tel: + 34 94 479 34 00

Fax: + 34 94 479 34 01

E-mail: g.grijelmo@barrilero.es / bilbao@barrilero.es

Web: <http://www.barrilero.com/>

Danışmanlık Firmaları

GENIAL BUSINESS INTELLIGENCE

Yetkili: Ana Pasarisa

Senior Strategy Consultant

Tel: 934-965-724

Adres: Calle Balmes, 150 - Ent1 08008 Barcelona

E-mail: administracio@genialbi.com

Web: www.genialbi.com

TUTUMLU DANISMANLIK

Yetkili: Havva Kanbur

(oturum,-emlak,-yatırım danışmanlığı konusunda)

C/Navata 26-34 1r-1a 08035 Barcelona

Tel:+34 652149342

+34 642 465002

E-mail: info@tutumludanismanlik.com / hkanbur@tutumludanismanlik.com

Birlikte çalıştığı avukatlık şirketi: AvaLaw

Adres: Rambla Catalunya 25, 1-1 08007 Barcelona

Tel:+34 932 553 107 Fax:+34 934 925 701 info@avalaw.es

BCN CONSULTING

Yetkili: Bahadır Özkazanç

Adres: Calle Aribau 25, entresuelo 3a, 08011 Barcelona

Tel: + 34 678 112 059

E-mail: bahadirozkazanc@gmail.com

Web: www.bcndanismanlik.com